

Nr. 251

Cena numeru
20 gr.

Cena prenumery
w Łodzi

Mies. z dost. ilust. 4,25 gr
Odnoś. do dom. 25 gr

Z przes. poczt.

Mies. z dost. ilust. 5,25 gr
Poza Łodzią egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXX r.
istnienia.

Redakcja i Administracja

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41

TELEFON 28.

Konto P.K.O. 66594.

Red. przyjmuje od 5-6

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ZADNEJ PARTJI.

Wtorek, dnia 13 września 1927 r.

Generalna dyskusja nad rozbrojeniem.

Chamberlain wszędzie podkreśla „specjalne“ położenie Anglii

Odnośna komisja pod przewodnictwem ministra Benesa obraduje nad wnioskiem polskim i holenderskim.

Berlin, 12-9 (pał)

„Vossische Zeitung“ donosi z Genewy że jest rzeczą niemal pewną, że Belgja użyła prawo ponownego obioru do rady na miejsce Czechosłowacji.

Zgłoszone są właściwie tylko 2 kandydatury, mające widoki wyborów, a m. Finlandja i Kanada. Na miejsce St. Salvatore z całą pewnością zostanie wybrana Kuba, za którą opowiedziały się jednomyślnie wszystkie państwa południowej Ameryki.

Główna uwaga dyplomatów, polityków i dziennikarzy, zebranych w Genewie, skupia się z natury rzeczy dokoła polskiej propozycji o nieagresji. Panuje ogólne przekonanie, że wnioski polskie doprowadzą do wysoce interesującej dyskusji na temat bezpieczeństwa w komisji rozbrojeniowej. Jednomyślnie przekazanie rezolucji polskiej do komisji rozbrojeniowej jest dowodem ogólnego uznania tez, wysuniętych przez rząd polski.

Ponieważ Briand, Chamberlain i Stresemann uznali do pewnego stopnia projekt polski za swój własny, a tem samym z nim się solidaryzowali, rezolucja polska uży

wała charakter wielkiej manifestacji pokojowej. Przedstawiciele wszystkich rządów, z wyjątkiem delegata włoskiego Scialoj, aprobowali deklarację polską.

Teza polska, piętnująca wojnę zaczęła jako zbrodnię międzynarodową, będzie niewątpliwie podstawą do kontynuowania dalszych prac w dziedzinie bezpieczeństwa. W każdym razie rezolucja ta jest dowodem istotnie pokojowej woli Polski i stwierdza, że Polska stała się czynnikiem, otwierającym drogę do utrwalenia pokoju.

Genewa, 12-9 (pał)

Dzisiaj popołudniu przystąpiono do prac 3-ich komisji zgromadzenia Ligi, a m. in. komisji trzeciej rozbrojeniowej pod przewodnictwem ministra Benesa.

Rozpoczęto generalną dyskusję nad całością problemu rozbrojenia. Głos zabierali Loudon (Holandja) i Sandler (Szwecja). Komisja zajmie się zbadaniem rezultatów prac przygotowawczych komitetu rozbrojeniowego oraz wniosków polskiego i holenderskiego.

W ciągu dyskusji Loudon stwierdził, że w pierwszym czytaniu projektu wzmiarkowanego przygotowawczego komitetu rozbrojeniowego nie osiągnięto porozumienia. Niemniej jednak zdaniem mówcy nie może być mowy o niepowodzeniu dotychczasowych prac komisji w sprawie rozbrojenia.

Następna sesja komisji rozbrojeniowej winna być, zdaniem delegata holenderskiego, starannie i gruntownie przygotowana.

Genewa, 12-9 (pał)

Angielski minister spraw zagranicznych Chamberlain wskazał wobec przedstawicieli prasy międzynarodowej na użyteczność dyskusji publicznych podczas ogólnych zgromadzeń Ligi Narodów, które umożliwiły porozumienie między wielkimi i małymi państwami.

Chamberlain dodał, że Anglja nie może przyjąć zobowiązań, których ze względu na swe specjalne położenie nie mogłaby dożywać.

Trzęsienie ziemi w Lublinie.

W niedzielę odczuto dwa uderzenia podziemne

Lublin, 12-9 (aw)

W dniu 11 b. m., o godz. 23 minut 23 odczuto tutaj dwa szybko następujące po sobie wstrząśnienia podziemne. Sprzęty w

mieszkaniach uległy gdzieś przesunięciu. Zachwiały się również zawieszony na ścianach przedmioty. Szyby w oknach silnie się zatrzęsły.

Kto ponosi winę rewolty w Taurogach.

Przywódcy ruchu zbiegli do Prus Wschodnich.

Królewiec, 12-9. (aw)

Kierownicy powstania komunistycznego w Taurogach, kapitan rezerwy Majus, poseł Mikulskis, oraz nauczyciel gimnazjum Sokalnas opuścili w auto mobilu terytorjum Litwy udając się przez granicę niemiecką, do Prus Wschodnich, gdzie obecnie przebywają.

Gdańsk 12-9. (aw)

Prasa gdańska, omawiając ostatnią próbę powstania komunistycznego w Taurogach, stwierdza, że przyczyny ruchu tego nie należy szukać w uprawianiu przez prowodyrów powstania akcji komunistycznej

nej i wywrotowej, a jedynie w rozgoryczeniu najszerszych warstw cierpiących, od dyktatury Walde marasa i Smetony.

Koks Gazowy

z najlepszych gatunków węgla o bardzo niskiej zawartości popiołu, odpowiedni do centralnych ogrzewań, kocioł, do owych piecyków, piecyków żelaznych i pieców kuchennych poleca z dostawą do domów

Zarząd Gazowni Miejskiej
w Łodzi.

P. S. Przy odbiorze ładunków wagonowych udzielamy rabatu. 3171-2

DO ART NR. 562 1927 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi A ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zarządzie art. 1030 Ust. Post. Cyw ogłasza że w dniu 30 września 1927 roku od godziny 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 150 odłądzi się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Antoniego Spodankiewicza i składających się z konfekcji męskiej ocenionych na sumę 2,230 zł.

Łódź, dnia 12 września 1927 r.

Komornik A. Łagodziński

3237

PODRECZNIKI SZKOLNE
KSIĘGARNIA
47 LUDWIKA FISZERA 47
PIOTRKOWSKA 47

Termin zwołania sesji sejmowej

I program prac ustali dziś Konwent Seniorów.

Warszawa, 12-9 (tel. wł.)

Wobec nadchodzącego zebrania się Izb ustawodawczych w gmachu sejmowym warsta ożywienie. Zaczynają się zjeżdżać posłowie. W ciągu dnia dzisiejszego oczekiwany jest przyjazd wicemarszałków Dębskiego i Zwierzyńskiego, dwaj inni wice marszałkowie: Daszyński i Gdyk bawią w Warszawie, piąty zaś wicemarszałek p. Poniatowski z powodu objęcia stanowiska kuratora Liceum Krzemienieckiego zrezygnował z mandatu poselskiego, a tem samem i wicemarszałkostwa.

Jutro o godz. 6-ej popoł. odbędzie się posiedzenie konwentu seniorów, na którym będzie ustalony termin pierwszego posiedzenia sesji nadzwyczajnej i program jej prac.

Jak wiadomo, rząd przedstawi przedłożenie o kredytach dodatkowych, które mają wynosić dwieście kilkadziesiąt milionów.

Wśród tych kredytów znajduje się pozycja 10 milionów zł. na odbudowę portu w Witkowicach pod Krakowem, zniszczonego wskutek wybuchu prochowni w czasie Zielonych Świątek. Na pomoc dla Małopolski rząd domaga się kredytów w wysokości 17 milionów, dalsze zaś kredyty są przeznaczone na podwyższenie poborów urzędniczych, potrzeby wojskowe wskutek podwyższenia cen, m. in. na zakup zboża dla armji i t.d.

Wobec nadchodzącego zebrania się Izb ustawodawczych w gmachu sejmowym warsta ożywienie. Zaczynają się zjeżdżać posłowie. W ciągu dnia dzisiejszego oczekiwany jest przyjazd wicemarszałków Dębskiego i Zwierzyńskiego, dwaj inni wice marszałkowie: Daszyński i Gdyk bawią w Warszawie, piąty zaś wicemarszałek p. Poniatowski z powodu objęcia stanowiska kuratora Liceum Krzemienieckiego zrezygnował z mandatu poselskiego, a tem samem i wicemarszałkostwa.

Z mroków ponurej zbrodni.

Odwrócona na zewnątrz podszewka kieszeni marynarki świadczy że zwłoki Trajkowicza były obrewidowane przed przybyciem władz

Warszawa, 11-9 (tel. wł.)

Sprawa zbrodni w murach poselstwa sowieckiego wbrew pogłoskom, rozpuszczanym przez dość podejrzaną źródła, nie zeszła bynajmniej z porządku i nadal jest przedmiotem bardzo szczegółowych dochodzeń prowadzonych przez władze sądowo śledcze.

Badane są najrozmaitsze szczegóły za równo z życia i działalności osoby, zamordowanego Trajkowicza, jak i osób, które w ostatnich czasach starały się go opłacać jak kłamiś podejrzanymi sprawami, a które przypuszczalnie nosiły się z jakimiś zbrodnictwami planami.

Prezes Karpiński nadal pozostanie w Banku Polskim

Warszawa, 12-9 (pat)

Ministerstwo Skarbu komunikuje, iż wiadomość podana w numerze 251 „Nasze go Przeglądu” z dnia 11 bm. o rzekomem ustąpieniu p. Karpińskiego ze stanowiska prezesa Banku Polskiego i o mającej rzekome nastąpić nominacji na to stanowisko generała Krzemieńskiego nie odpowiada prawdzie.

O ile jest nam wiadomo, rysuje się już coraz wyraźniej charakter zbrodniczego wydarzenia i być może w niedalekim czasie władze będą miały możność wyrobienia sobie już zupełnie zdecydowanego poglądu o przyczynach i pobudkach, jakie złożyły się na akt zabójstwa Trajkowicza.

Zeznania rozmaitych osób, a głównie znanego z poprzednich naszych doniesień Bogdanowicza, posiadają duże znaczenie dla władz śledczych.

Szczegółem, który od pierwszej chwili wszczęcia dochodzenia, a mówiąc właściwie od chwili oględzin trupa Trajkowicza przez nasze władze na miejscu zabójstwa, nastroczał bardzo poważne supozycje, był ten, że Trajkowicz znaleziony po zabójstwie miał podszewkę kieszeni marynarki odwróconą na zewnątrz.

Świadczyło to aż nadto wyraźnie o tem, że po zabójstwie a przed przybyciem jeszcze władz był on skrzętnie obrewidowany w gmachu poselstwa.

Co mu z kieszeni tej zabrano, oczywiście dotąd niewiadomo. Fakt natomiast owego rewidowania go potwierdził podobno w swoich zeznaniach Bogdanowicz, utrzymując, że widział, jak w poselstwie czegoś przy trupie szukano.

Te i inne jeszcze szczegóły coraz bardziej utwierdzają w przeświadczeniu, że Trajkowicz znalazł się w gmachu poselstwa wciągnięty tam drogą jakichś podstępów i że posiadał najwidoczniej przy sobie pewne dowody, któreby mogły skompromitować sprawców otaczania go siecią intryg.

Zderzyły się dwa aeroplany

Podezas niedzielnych popisów lotniczych w Poznaniu.

Poznań, 12-9 (pat)

Wczoraj popołudniu odbywały się na lotnisku w Ławicy z okazji tygodnia lotniczego popisy lotnicze. Około 5 popołudniu w czasie startu trzech samolotów, jeden z samolotów marki Potez, wzniosłszy się w górę, opadł z powrotem, spadając na drugi samolot tego samego typu. Skutkiem tego wypadku oba aparaty uległy zniszczeniu. For. pilot Patek i sierżant pilot Szymankiewicz odnieśli poważne rany i zostali odwiezieni do szpitala garnizonowego. Stan ich nie budzi obaw. Mimo wypadku popisy kontynuowane były w dalszym ciągu.

Wczoraj popołudniu odbywały się na lotnisku w Ławicy z okazji tygodnia lotniczego popisy lotnicze. Około 5 popołudniu w czasie startu trzech samolotów, jeden z samolotów marki Potez, wzniosłszy się w górę, opadł z powrotem, spadając na drugi samolot tego samego typu. Skutkiem tego wypadku oba aparaty uległy zniszczeniu. For. pilot Patek i sierżant pilot Szymankiewicz odnieśli poważne rany i zostali odwiezieni do szpitala garnizonowego. Stan ich nie budzi obaw. Mimo wypadku popisy kontynuowane były w dalszym ciągu.

„Doktor medycyny” z podrobionym patentem masażysty.

Aresztowanie międzynarodowego oszusta w Krynicy.

Krynica, 12-9 (pat)

Onegdaj aresztowano tutaj międzynarodowego oszusta, poszukiwanego przez władze polskie i zagraniczne, niejakiego Jana Chomskiego, który przedstawił się w Krynicy jako prof. Dr. Janusz Zbigniew Chomski vel Sylvia, doktor medycyny i chemji, b. prywatny docent uniwersytetu Cambridge oraz ordynator szpitala Czerwonego

Krzyża specjalista chorób kobiecych. Oszust miał w Krynicy wielkie wzięcie. Dopiero pewna wieśniaczka, od której, jako od swej rzekomej narzeczonej pobrał 2000 złotych jako zaliczkę na posag doniosła o tem władzom. To przyczyniło się do zdemaskowania oszusta. Chomski żadnego patentu lekarskiego nie posiadał — posiadał tylko patent masażysty i to podrobiony.

Wylew Popradu i Dunajca

wyrządził olbrzymie szkody w powiecie nowosądeckim

Takiego podniesienia się wód nie notowano od 1815 roku

Kraków 12-9 (pat)

Kłeska powodzi, która ostatnio nawiedziła Małopolskę, wyrządziła również w powiecie nowosądeckim znaczne szkody, sięgające setek tysięcy złotych. Poprad zerwał prawie wszystkie mosty. Poziom jego normalny 60 cm. podniósł się do 4 m. 10 cm. Takiego podniesienia się wód na tej rzecze nie notowano od 1815 r. Wylał również Dunajec i wszystkie potoki górskie. O gólem zostały zerwane lub znacznie uszkodzone 22 mosty. Prawie wszystkie gościnnie i drogi w powiecie doznały poważnych uszkodzeń. Zbiory były na szczęście już zwiezione, w przeciwnym wypadku wylew przyniósłby całkowitem zniszczeniem tegorocznych pól.

Kłeska powodzi, która ostatnio nawiedziła Małopolskę, wyrządziła również w powiecie nowosądeckim znaczne szkody, sięgające setek tysięcy złotych. Poprad zerwał prawie wszystkie mosty. Poziom jego normalny 60 cm. podniósł się do 4 m. 10 cm. Takiego podniesienia się wód na tej rzecze nie notowano od 1815 r. Wylał również Dunajec i wszystkie potoki górskie. O gólem zostały zerwane lub znacznie uszkodzone 22 mosty. Prawie wszystkie gościnnie i drogi w powiecie doznały poważnych uszkodzeń. Zbiory były na szczęście już zwiezione, w przeciwnym wypadku wylew przyniósłby całkowitem zniszczeniem tegorocznych pól.

Kino Dom Ludowy.

Przejazd 34.

3127

Dziś.

Dziś.

Przeplątny film p. t.

Nie kłam!

(Urojone miliony)

W rolach głównych słynni artyści

A. Ayres, Varkonyi i Pat O'Maley

Ceny miejsc: W dnie powszednie na wszystkie seanse, zaś w sobotę, niedzielę i święta od 9-1 do 5 po poł. I m. 60 gr. II m. 50 gr. III m. 30 gr.

W-sobotę, niedzielę i święta od 9-3 p.p. I m. 80 gr. II m. 40, III, 5 m. 30 gr.

Dwa śmiertelne strzały.

Wicekonsulat włoski w Paryżu zamordowany przez emigranta włoskiego

Paryż, 12-9 (pat)

Postrzelony w konsulacie włoskim wicekonsul hr. Nardini zmarł na skutek rany.

Wypadek w konsulacie miał przebieg następujący: Rano o godz. 9,30 przybył do konsulatu pewien interesant i zażądał widzenia się z wicekonsulem. Wobec nieobecności wicekonsula, interesant ten czekał na jego przyście. Wprowadzony wreszcie do gabinetu wicekonsula po jego przyściu nieznamy od razu strzelił doń dwukrotnie, raniąc go w prawą rękę i lewą pierś. Zabójca usiłował zbiec, lecz został schwyty przez funkcjonariuszów konsulatu oraz pełniącego tam służbę policjanta.

Sprawca mordu, zapytywany o motyw jego czynu, odmówił udzielenia odpowiedzi. O ile wiadomo, domagał się on kilkatrotnie od wicekonsula Nardiniego, aby ten wyjednał u władz włoskich udzielenie paszportu zagranicznego bawiącej we Włoszech żonie zabójcy, który — jak się zdaje — jest emigrantem włoskim.

Paryż, 12-9 (pat)

Zabójca wicekonsula włoskiego hr. Nardini, zaprowadzony do komisariatu policji, dostał ataku nerwowego. Wobec tego przewieziono go do szpitala. Lekarz dyżur-

ny odmówił jednak przyjęcia go na kucację i zastosował tylko zastrzyk morfiny. Po powrocie do komisariatu atak nerwowy zabójcy ponowił się. Stan zabójcy jest ciągle ten sam. Odmawia on odpowiedzi na wszelkie pytania.

Dowiedziawszy się o morderstwie, Poincare, nieobecny w Paryżu, polecił szefowi swego gabinetu wyrazić ambasadorowi włoskiemu ubolewanie.

Zabójca wicekonsula włoskiego hr. Nardini został osadzony w więzieniu Santea. Jest on w dalszym ciągu w stanie prostracji i osłupienia, które uniemożliwiają wszelką indagację. Nazwisko jego nie jest dotychczas ustalone.

PRZEZ RADJO.

Program na wtorek dnia 13 b. m.

(Warszawa długość fali 1111 mtr.)

Warszawa 1111 m. — 12,00 Komunikaty; 16,37 Czyt pt. „Polska ceramika zdobnicza” wygłosił J. Gajkowska; 17,00 Komunikaty; 17,15 Koncert po południowy, 18,35 Komunikaty PAT; 18,50 Odczyt pt. Stan współczesny narodowości ukraińskiej wygłosi p. min. Leon Wasilewski; 19,15 Rozmaitości wygłosi p. L. Lawiński; Komunikat Zachęty hodowli koni; 19,35 Odczyt pt. „Szlak Cieszyński” wygłosi p. A. Janowski; 20,00 Komunikat rolniczy; 20,30 Koncert wieczorny; 22,00 Komunikat policji, sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny; komunikat PAT. nad progr. m.

Poznań 280,4 m. 14,00 Notowania giełdy pieniężnej; 17,30 Transmisja koncertu z kawiarni Wiskopolanka; 20,30 Koncert popularny orkiestry mandolinistów pod dyr. p. Konrada Schliemana.

Kraków 422 m. — 22,30 — Transmisja koncertu z restauracji „Favillon”.

Langenberg 468,8 m. — 13,10 Koncert popołudniowy; 17,30 Muzyka kameralna (kwartet „Ferry Roth”): Ravel: Kwartet smyczkowy, Beethoven: Kwartet smyczkowy op. 18 nr. 1: Transmisja z teatru miejskiego w Duisburgu. „Orfeusz w piekle” (preteksta w 2-ach aktach Offengacha.

Wszystkie loty przez Atlantyk

zostały odłożone na rok przyszły

Lot dookoła świata — Znak życia od Nungessera, czy kiepski żart?

Londyn, 12-9 (ate)

Samolot „Duma Detroit”, w którym dwaj lotnicy amerykańscy odbywają podróż naokoło świata, zmuszony był z niewiadomych dotąd przyczyn lądować na poł-

udniowo-wschodnim wybrzeżu Japonii w pobliżu Nagasaki. Lotnicy zamierzają dziś jeszcze podjąć lot do Tokio, gdzie nastąpi zmiana silnika.

Londyn, 12-9 (ate)

Wszystkie próby lotów oceanicznych w r. b. należy uważać za porzucone. Wszyscy słynni lotnicy jeden po drugim wyrażają się zamiaru przelotu nad Atlantykiem, odkładając go na rok przyszły. Wczoraj Lewine oświadczył, iż zrezygnował z zamiaru lotu Londyn — Nowy York, dzisiaj słynny lotnik angielski Courtney nadesłał telegram z Hiszpanji, w którym oświadcza, że z powodu warunków atmosferycznych podróż do Nowego Jorku w r. b. jest niemożliwa. Chłuba lotnictwa francuskiego płk. Fonc nadesłał wiadomość z Nowego Jorku, że w r. b. do Paryża nie poleci.

Paryż, 12-9 (tel. wł.)

Nad wybrzeżem francuskim pod Gibrondem znaleziono butelkę, w której znajdowała się kartka Nungessera. Nungesser oświadcza, że razem z towarzyszem Colim wylądował na wysepce, 120 mil oddalonej od Halifaxu. Rękopis pokazano matce Nungessera, która oświadczyła, że jest on istotnie pisany ręką syna. W kołach urzędowych mają jednak wątpliwości, czy kartka ta pochodzi istotnie od Nungessera i Coliego.

Obrzymie przygotowania Niemiec do wojny powietrznej.

W 4-ch częściach świata Niemcy posiadają bazy swojego lotnictwa wojskowego

BERLIN, 12 września (aw)

„Die Menschheit” donosi o próbach samolotu do bombardowania Junkers K. 30 przeprowadzonych na lotnisku w Tempelhofie.

Samolot ten, skonstruowany jest w szwedzkich zakładach fabryki Junkersa i przeznaczony jest dla Turcji, posiadającej z zakładami Junkersa i Rohrbacha układ w sprawie niemiecko-tureckiej współpracy w dziedzinie lotnictwa wojskowego.

Próby te dały zadawalniające wyniki. Ilość punktów oparcia dla lotnictwa niemieckiego powiększyła się ostatnio wydatnie.

Niemiecki przemysł lotniczy jak i niemieckie towarzystwa lotnicze są właścicielami względnie udziałowcami linii lotniczych w następujących krajach: w Europie: Albania, Austria, Estonia, Finlandja, Węgry, Włochy, Lotwa, Rosja, Hiszpanja, Szwecja, Szwajcaria, w Azji: Turcja i Persja; w Ameryce: Argentyna, Belgja, Kolumbia, Gwatemala, Meksyk; w Afryce: południowo-afrykańska unja.

Staranne studja warunków i widoków oraz technicznych możliwości doprowadziły zagranicę do wniosku, że niemiecka flota powietrzna będzie gotowa militarnie w każdym razie już przed 1942 rokiem

—oO—

15 Loteria Państwowa

V klasa — 29 dzień

Zł. 3,000 nr. 30779

Zł. 2,000 n-ry: 605 2186 8684 70179 76651 87303

97586

Zł. 1,000 n-ry: 8171 60519 68484 75594 97495 99981

Zł. 600 n-ry: 2436 5259 27757 27831 31706 32548

38093 60894 67457 70284 76574 90654 104544

Zł. 500 n-ry: 2871 10007 15821 30414 30998 31302

33481 34308 36367 57115 58836 70379 71986 83523 84218

90663 9167393616 93619 95954

Zł. 400 n-ry: 418 1725 2112 3909 4279 6192 6216

10489 12087 12416 14909 23316 27395 29206 29524 30146

32909 33591 35890 37863 38305 38446 44608 46931 47374

49689 52990 53785 58902 60018 60426 61264 63685 65166

65473 67020 68147 68147 68166 70000 70233 72621 73715

74984 75791 79203 79643 80699 80800 81705 84867 86282

88499 98345 101779 102369 104214

Zł. 300 n-ry: 193 453 646 2119 3346 3382 5139

5682 6256 7631 8912 11197 11840 12029 12213 12571 14493

14647 14830 15081 15663 16159 16890 17987 18371 18583

18614 18732 18787 19457 19815 20214 21498 22418 22937

23474 24357 24989 26187 26262 29284 29392 29428 29867

29908 30596 31330 32023 32645 32892 33862 34034 34208

34312 34840 34861 35252 35688 38987 39014 40489 41596

45344 45746 45821 46217 47590 47611 48341 48404 49429

49497 51260 52832 53232 53691 53791 53800 54407 55101

55129 55348 55876 56561 56732 56962 58478 58697 59416

59701 61719 61820 61541 62405 62410 62743 64476 35712

65768 66618 66857 67122 68171 69444 69617 69648 70824

70904 71398 72017 72510 73679 73917 74970 76327 76924

77504 78137 79658 81131 81606 83308 84362 85128 85516

87492 87546 87784 87885 88227 88489 88637 89152 91838

93949 94860 96317 96332 96682 97671 98041 98181 98593

99244 99762 99808 99881 100098 100129 100805 101466

101967 102077 102529 102558 104682 104854

Rozbicie głosów polskich godzi w interesy naszego miasta, godzi w interesy jego mieszkańców

Polski Wyborczy Komitet Gospodarczy

Piotrkowska 104, tel. 1-23.

udziela wszelkich informacji w sprawie wyborów

codziennie od 6 do 8 wieczorem.

Szlachetna rywalizacja.

Komunikacja nowymi szlakami.

Przeżywamy rok walki o zdobycie wielkich szlaków powietrznych. Ośrodkiem jej stały się loty nad oceanami Atlantykim i Spokojnym, oraz rozpoczęta przed kilku dniami próba opasania świata drogą lotniczą w przeciągu dni czterdziestu. W walce tej padają trupy. Jak dawniej zdobywcy wód i lądów znaczyli swe ślady ofiarami ryzykownych przedsięwzięć, tak dzisiaj pionierzy lotnictwa międzyładowego giną często w sztormach nad oceanem, lub wśród bezludnych okolic Kanady. Uwieńczona pomysłnym rezultatem impreza lotu San Francisco — Honolulu pociągnęła za sobą zaginięcie w falach Pacyfiku trzech samolotów z siedmiu pasażerami, między którymi znajdowała się kobieta — miss Mildred Doran. Te dwie tragedie które dokonały się zapewne wśród burz lub mgieł, najjaskrawiej oświetlają niebezpieczeństwa i ogrom ryzyka, jakie są udziałem lotników transoceanicznych.

A więc w próbach tego rodzaju tkwi warjactwo — szal rekordów, tak zgodny z nerwowym tętnem współczesnego świata? Można się zgodzić na to mniemanie, lecz tylko z komentarzem. Wszak warjatem trzeboby było nazwać Kolumba, który na słabych statkach — lupinkach, w porównaniu z dzisiejszymi okrętami — płynął w nieznanym morzu, wskroś niebezpieczne prądy i nieoczekiwane wiatry, wśród szemrania niepokojącej się o swój los załogi. Przecież jednak dokonał Kolumb odkrycia, które zapoczątkowało nową erę dziejów świata. A Vasco de Gama, zdobywca drogi do Indii? Ze 160 ludzi, którzy wyruszyli z nim w podróż odkrywczą, po dwóch latach powróciło do ojczyzny zaledwie 55, a więc trzecia część.

Z takimi to ofiarami połączone były „warjactwa” wielkich odkrywców które zmieniły obraz ziemi. Dzisiaj, z historycznej perspektywy inaczej na te wiekopomne czyny patrzymy. Warjactwu nadajemy słuszne miano bohaterstwa, chociaż sceptycyzm ludzki niema granic, czego przykładem jest ogłoszone niedawno dzieło uczonego francuskiego, które obdziera z Kolumba nimb odkrywcę, czyniąc zeń pospolitego awanturnika. Bezwątpienia awanturnikami są dzisiejsi zdobywcy szlaków powietrznych, lecz równocześnie trudno nie nazwać ich bohaterami.

Przyrównywanie morskich wypraw odkrywczych z transoceanicznymi lotami nie jest bynajmniej gołosłowne.

Wystarczy wyobrazić sobie szlaki powietrzne, przecinane warczącymi śmigłami samolotów, dążących regularnie z kontynentu na kontynent, aby zrozumieć pożytek usiłowań zmierzających do zrealizowania tego ideału. Główną rolę odgrywa tutaj możliwość pokonania jaknajwiększej przestrzeni w jaknajkrótszym czasie. Naturalnie trudno jest dzisiaj mówić o transporcie masy towarów drogą powietrzną, ale lotnictwo pocztowe i pasażerskie znajduje się napewno w obliczu wielkiej przyszłości. Przecież

któraś z fabryk zagranicznych buduje już samolot mający wygodnie pomieścić 100 osób. To zaś jest dopiero początek. Przedsiębiorczy geniusz białej rasy po odkryciu całej ziemi wytrwale dąży do gwałtownego jej kurczenia i przez pelzające po lądzie koleje i samochody, przez wlokące się wśród bezmiarów wód okręty wzbil się w górę nad statku powietrznym, dając w ten sposób nowy dowód wytrwałości i stwarzając świeży list do wieńca swej chwały.

Charakterystyczne jest, że na tle kurczenia się ziemi drogą rozwoju środków komunikacyjnych i postępu cywilizacji, jaki za tem idzie, budziły się i budzą idee ogólno-ludzkie. Niektórzy wyobrażają sobie, jakoby z zaplątaniem się kłęбка nici łączących świat, plątały się równocześnie narody

i ich kultury. Tak jednak nie jest. Odkrycie dróg morskich obudziło rywalizację narodów w walce o kolonie, a nie pogodziło ich bynajmniej. Walka o szlaki powietrzne toczy się wśród zaciętego współzawodnictwa Amerykanów i Francuzów, a także po części Włochów, Anglików i Niemców. Nowe możliwości wyzyskują ludy, które na to stać, zarówno przez tradycje zdobywców, jak i na mocy sił ekspansywnych, nagromadzonych w nich od wieków. Jeżeli zaś chodzi o typ, to pionierami postępu w tej dziedzinie są kupcy i żołnierze. Kupcy w zrozumieniu doniosłości poczynań tego rodzaju finansują je, zaś żołnierze wykonują. Kupcy i żołnierze wśród szlachetnej rywalizacji zapewniają szczęśliwy rozwój dzielnym narodem i kulą ziemską toczą naprzód.

LISTY Z CZECHOSŁOWACJI.

Wybryki zdegradowanego generała.

Po nowej aferze gen. Gajdy.

(Korespondencja własna „Rozwoju”)

Praga, we wrześniu

Ostatni występ rewolwerowy t. zw. faszystów czeskich którzy przed niedawnym czasem zorganizowali zbrojny napad na willę radcy ministerjalnego Vorela, zwrócił ponownie uwagę czechosłowackiej opinii publicznej na działalność czeskiej organizacji faszystowskiej, w szczególności zaś jej przywódcę, zdegradowanego generała Gajdy. Jak wiadomo, bojownicy faszystowcy urządzili napad ten w celu zrabowania dokumentów urzędowych, pozostających w związku z procesem Gajdy. Komentując karygodny czyn faszystów, pisma czechosłowackie poruszyły ponownie sprawę degradacji generała Gajdy, zarzucając ministerstwu obrony narodowej brak stanowczości w prowadzeniu dochodzenia karzącego przeciwko zdegradowanemu dygnitarzowi. Znaczący wypada, że zarzut ten podniosły nie tylko pisma obozu sympatyzującego z Gajdą, lecz również organy, pochwalające decyzję pierwszej instancji co do jego zdegradowania.

Bezstronność nakazuje przyznać, że taktyka ministerstwa obrony narodowej w tym przedmiocie nie zdołała zadowolnić czechosłowackiej opinii publicznej. Narady komisji karnej, które miały być jaknajkrótsze, trwały aż nadto długo, a o przebiegu arad tych nie wydawano przez dłuższy czas żadnych oficjalnych komunikatów. Opinia publiczna dowiadywała się o stanie śledztwa jedynie drogą pośrednią, pisma przynosiły najrozmaitsze informacje, częstokroć dość fantastyczne, z których przewszystkiem wynikało, że w całej sprawie doniosła rolę odgrywają jakieś tajemnicze dokumenty dyplomatyczne. O jakie dokumenty chodziło tu, nikt się dotychczas nie dowiedział. Różne i uporczywe milczenie czynników kompetentnych z jednej strony, oraz fantastyczne informacje prasy, zbliżonej do oskarżonego generała, ze strony drugiej sprawiły, że wśród niewyrobionych politycznie mas, powstawać zaczęły pewne wątpliwości, co do winy generała Gajdy. Wątpliwości te spotęgowały się jeszcze w wyniku wyroku sędziego pokoju, który w swoim czasie zasądził oskarżonego przez generała Gajdę o

obrażę honoru jego dawnego służącego, zarzucając mu Gajdzie uprawianie szpiegowstwa na rzecz Sowietów. Choć w procesie tym występowali w charakterze świadków wysocy dygnitarze polityczni, którzy zeznali, że generał Gajda; jak to z pewnych dokumentów dyplomatycznych wynika, istotnie działał na szkodę państwa czechosłowackiego, sąd zmuszony był oskarżonego zasądzić, gdyż nie przedstawiono mu żadnych dokumentów.

Jeśli jednak zastanowimy się nad okolicznościami, w jakich doszło do wytoczenia śledztwa przeciwko Gajdzie, to zrozumimy niezdecydowaną taktykę ministerstwa obrony narodowej i wojskowej komisji karnej. Trzeba bowiem sobie uprzytomnić, że generał Gajda był bądź co bądź jednym z najwybitniejszych przywódców legionistów czeskich, a dzięki swym czynom bohaterским zdobył sobie wielkie sympatie w szerokich warstwach ludności czechosłowackiej. Prócz tego pamiętać należy, że sąd wojskowy składał się prawie wyłącznie z byłych legionistów, których z Gajdą łączyły wspólne wspomnienia, z lat wojennych. Ostatecznie jednak pierwsza instancja skazała Gajdę na degradację. Sprawa powędrowała następnie do drugiej instancji, a w międzyczasie na aferę padło światło zupełnie nowe. Faszizm czechosłowacki, na czele którego stanął po swej degradacji generał Gajda, pokazał swe prawdziwe oblicze. O ile potwierdza się pogłoski, kolportowane przez pewną część prasy, że druga instancja komisji karnej wyrok instancji pierwszej zatwierdziła, ale nie uznała winy Gajdy w przedmiocie szpiegowstwa, to oskarżony generał został by wprawdzie do pewnego stopnia zrehabilitowany, nie mniej jednak co do jego niezdolności do piastowania odpowiedzialnego urzędu państwowego w dalszym ciągu nie było by najmniejszej wątpliwości. Społeczeństwo czechosłowackie uświadamia sobie znakomicie, że aktywny generał do tego jeszcze sztabu generalnego, nie może popierać czynnie ruchu politycznego, zmierzającego do przewrotu i postępującego się metodami najwzajemniejszego terroru.

Ceps.

Ukrainizacja szkół w Polsce.

Nauka języka ruskiego w gimnazjum

„Słowo Polskie” dowiadyuje się z kompetentnych i miarodajnych źródeł, iż w dniu wczorajszym dyrektorowi wszystkich gimnazjów polskich we Lwowie z wyjątkiem trzech gimnazjów klasycznych otrzymali od wizytatorów kuratorjum szkolnego lwow-

skiego ustne zarządzenie, aby wprowadzić natychmiast w klasie I-ej gimnazjalnej język ruski, jako przedmiot obowiązkowy. „Słowo Polskie” w komentarzu krytykuje zarządzenie kuratorjum, uważając je za sprzeczne z duchem ustawy,

Ukrainizowanie Małopolski Wschodniej.

Forme i ustne zarządzenie. — Wbrew przepisom i zwyczajom. — Praktyki szkolne na prowincji. — Ukrainy w miejsce Polaków.

Ze Lwowa nadchodzą alarmujące wiadomości o posunięciach władz szkolnych, które jaskrawo dowodzą intencji rządzącej sanacji.

Oto dyrektorowie wszystkich gimnazjów polskich we Lwowie, z wyjątkiem trzech gimnazjów klasycznych, otrzymali od wizytatorów Kuratorjum szkolnego lwowskiego ustne i poufne zarządzenie, aby wprowadzali natychmiast w klasie pierwszej w swoich zakładach język ruski, jako przedmiot obowiązkowy.

Wiadomość o tem, napozór nieprawdopodobnym zarządzeniu wywołała silny oddech w opinii. Podcina ono bowiem zasadniczo dotychczasowy charakter szkolnictwa średniego i stanowi zamach na polskość gimnazjów lwowskich.

Przedewszystkiem jest zupełnie sprzeczne z duchem ustawy językowej wprowadzenie języka ruskiego do gimnazjów polskich. Pozatem forma ustnego polecenia sprzeciwia się przepisom i zwyczajom obowiązującym. Według ustawy można ostatecznie połączyć gimn. polskie i gimnazjum ruskie w jeden zakład utrakwistyczny, jednak nie może być mowy o wprowadzeniu języka ruskiego w gimnazjum polskim.

Zarządzenie to, jak się okazuje obejmuje nie tylko Lwów, ale i prowincję, jak dowodzi przykład Halicza. Dotąd w szkołach w Haliczu językiem wykładowym był wyłącznie język polski. W czasie plebiscytu szkolnego pewna ilość Rasinów zgłosiła deklarację za językiem ruskim. Kuratorjum lwowskie nie widziało w tych deklaracjach podstawy prawnej do wprowadzenia języka ruskiego. Na rekurs niektórych Rusinów na wiosnę br. orzekło Ministerstwo W. R. i O. P. utrakwizowanie (!) szkoły.

W odpowiedzi ludność postawiła wniosek o zmianę tego orzeczenia i utworzenie szkoły z językiem wykładowym wyłącznie polskim, odpowiadające godności państwa polskiego. Na to nie nadeszła odpowiedź. Wobec tego na wiecu w 28 sierpnia br. ludność wyraziła ministrowi Dobruckiemu, jako senatorowi tego okręgu, votum nieufności, i wysłała list do Prezydenta Rzeczypospolitej, stwierdzający, że jedynym pewnym żywiołem etnicznym, którego rozwój lub upadek rozstrzyga o rozwoju i upadku państwa, jest naród polski.

O intencjach sanacji świadczą również zmiany personalne w lwowskim Kuratorjum szkolnym, skąd usunięto dwóch wizytatorów Polaków: Wąsowicza i Oziembie, a na ich stanowiskach osadzono wypróbowanych ukraińców: Michała Hrycoka, dyrektora ruskiego gimnazjum w Przemyśle i dra Włodzimierza Lewickiego.

Warto sobie uprzytomnić — pisze „Słowo Polskie” — na jak ogromne wzburzenie naraziłby się kiedykolwiek wiceprezydent Rady szkolnej w b. Galicji, gdyby się odważył wbrew jednolitej opinii polskiej na tego rodzaju zarządzenie, jak wydane przez rządowe czynniki państwa polskiego.

Spółczesność polskie w Małopolsce

Wschodniej, widząc powyższe eksperymenty sanacyjne, godzące w polskość kraju i szkodliwe dla państwa, mobilizuje się do walki

z tendencjami sanacji, która dorwawszy się do rządów z dziwnym pośpiechem dąży do zatarcia narodowego charakteru państwa.

O ratowanie dobrego imienia Polski

Głosy prasy narodowej po liście prof. M. Zdziechowskiego do Prezydenta Rzeczypospolitej.

List prof. Zdziechowskiego do Prezydenta Rzeczyposp. (ogłoszony w „Rozwoju” z dn. 10. b. m.) wywołał duże zainteresowanie i liczne komentarze.

Jak wiadomo, prof. Zdziechowski łączy bliskie stosunki z obecnym premierem marsz. Piłsudskim. Jak bliskie są te stosunki świadczy fakt, że p. prof. Zdziechowski był bezpośrednio po przewrocie majowym wysuwany, jako kandydat na stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej.

Tem większe zainteresowanie musiał wzbudzić list prof. Zdziechowskiego, że jest on zdecydowanym przeciwnikiem obozu narodowego, który pierwszy zaalarmował opinię publiczną z powodu zaginięcia gen. Zagórskiego.

Krakowski „Głos Narodu” daje do listu prof. Zdziechowskiego następujący komentarz:

Prof. Zdziechowski już parokrotnie występował w obronie gen. Rozwadowskiego i Zagórskiego. Teraz nie wahał się nazwać swym przyjacielem człowieka, którego tajemnicze „zaginięcie” przez sanacyjną powitała radosnym chichotem: „o jednego nikczemnika mniej”.

Coraz trudniej będzie „sanatorom” okłamywać opinię że tylko „prasa żądna sensacji” (jak się wyraża „Głos Prawdy”) żąda wyjaśnienia ponurej tajemnicy.

„Gazeta Warszawska Poranna” pisze:

Prof. M. Zdziechowski, jako monarchista, konserwatysta i wielbiciel marsz. Piłsudskiego, jest ostrym przeciwnikiem kierunku, który pismo nasze reprezentuje, że polityczne nie go ani w przeszłości ani w teraźniejszości, z nami nie łączy.

A dalej:

Do głębokich pokładów wrażliwości polskiej serca p. prof. Zdziechowskiego, błagając p. Prezydenta Rzeczypospolitej o „ratowanie dobrego imienia Polski” przed piętnem hańby”, któreby spad-

ło na naród nasz i „wykreśliłoby Polskę z grona państw cywilizowanych”, gdyby okazało się prawdziwym „podejrzanie straszne”; „nasuwające się” i „narzucające” inawet wskutek „okoliczności” toważujących zniknięciu gen. Zagórskiego.

Większość społeczeństwa polskiego świadomie, czy nieświadomie czuje, że sprawa gen. Zagórskiego nie jest krzywdą osobistą generała i jego rodziny. To, że nie mógł on ani być usprawiedliwionym ani skazanym przez kompetentną władzę sądową wskutek swego zniknięcia, to właśnie obraża podstawy współzycia zbiorowości — i wywołuje „reakcję społeczną”. Gdyby społeczność polska nie miała we krwi dziedzictwa cywilizacji zachodniej, rzymskiej, niewątpliwie nie wrzusałaby się tak do sami gen. Zagórskiego.

Gazeta Warszawska Poranna” kończy:

List prof. M. Zdziechowskiego obok listu prof. M. Ostoja - Zagórskiej, obydwie publiczne i obydwie zwrócone do p. Prezydenta Rzeczypospolitej są głosami wyrwanymi z pod serca całemu społeczeństwu polskiemu i nie powinny pozostać bez odpowiedzi rządu.

P. Stroński w „Warszawiance” artykule pt. „Naprzód u siebie” czytamy o liście prof. Zdziechowskiego:

Są to słowa ciężkie, ale też właśnie najdokładniej malujące stan uczuć wcale nie samego tylko prof. Marjana Zdziechowskiego, lecz tysięcy i tysięcy uczciwych ludzi w kraju od chwili zniknięcia gen. Zagórskiego, podobnie jak było po napadzie na polską Jerzego Zdziechowskiego, która to sprawa tak też wcale nie poszła w zapomnienie, lecz żyje w umysłach społeczeństwa upartym życiem zdrowego tajemnicy.

I zawsze kamień w wodę.

Przewaga Niemców w Radzie Miejskiej w Katowicach

Prowokacyjne zachowanie radnych Niemców wobec polskiej mniejszości

W czasie ostatnich obrad Rady Miejskiej w Katowicach skutkiem prowokacyjnych wystąpień i postępowania radnych niemieckich doszło do skandalu i opuszczenia obrad przez radnych Polaków.

Mianowicie w czasie debat nad sprawą skasowania klas niższych w szkołach wydziałowych (polskich i niemieckich) radni niemieccy sprzeciwili się temu i ich mówca dr. Poralla, skarżąc się na rzekome „krzywdy” niemieckie prowokował Polaków. Dalejszym ciągiem tych prowokacji było żądanie Niemców, aby nad wnioskiem niemieckim głosowano imiennie. Kiedy przewodniczący Jankowski pośpiesznie podał wniosek pod głosowanie radni Polacy opuścili salę, w której pozostało tylko 30 radnych niemieckich. Wobec kłopotliwej sytuacji p. Jankowski zarządził krótką przerwę, poczem dalszy ciąg obrad odbył się bez Polaków. Do Niemców przyłączył się z powrotem Kustos.

Wreszcie zjawił się na sali przedstawiciel frakcji polskiej, radny Piechulek i oświadczył, że wobec prowokacyjnego postępowania radnych Niemców Polacy więcej w

pracach Rady Miejskiej udziału brać nie będą, a prowadzenie obrad wznowionych przez przewodniczącego Jankowskiego uznaje za stronnictwo. Radni Niemcy przyjęli oświadczenie frakcji polskiej drwinami i okrzykami: „do widzenia”.

P. Jankowski próbował prowadzić posiedzenie dalej, wybierając nawet niektórych radnych Polaków do różnych komisji i dopiero prezydent dr. Górnik wyjaśnił, że radni polscy już więcej do Rady nie przyjdą. Część radnych niemieckich opuściła salę, wybawiając przewodniczącego z kłopotliwego położenia, wobec czego z braku kompletu posiedzenie zostało przerwane.

Na tem posiedzenie przerwano. Tymczasem na innej sali obradowali radni polscy. Po wyjaśnieniu i sytuacji i stwierdzeniu że Niemcy przez cały ciąg posiedzenia prowokowali radnych polskich, uchwalono deklarację, w której powiedziano między innymi, że, aczkolwiek wynik głosowania był z korzyścią na korzyść Niemców przesadzony, uważali Niemcy za stosowne wysunąć prowokacyjny wniosek głosowania imiennego, mając na celu demonstrację polityczną.

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Zdolność widzenia rzeczy niewidzialnych, czy histerja.

Postać - widmo u wezłowia.

Niezwykły wypadek zdarzył się p. J. Snell w Argentynie. Pewnej nocy obudziła się nagle z głębokiego snu i ze zdumieniem spostrzegła światło w sypialni, choć lampy się nie paliły. Po chwili wykryła, że źródłem niesamowitego światła jest stojąca u wezłowia postać—widmo najlepszej jej przyjaciółki Magdaleny, zamieszkałej w innym mieście.

— Słuchaj — rzekła zjawą — wiem, że wkrótce przeniosę się do innego świata — pragnę jednak, abyś była przy mnie do końca i pocieszyła moją matkę.

Po tych słowach widmo znikło, a p. Snell długo jeszcze nie mogła ochłonąć z przerażenia. Dopiero nazajutrz uspokoiła się, lecz nie pomyślała o wyjeździe do przyjaciółki. Po tygodniu otrzymała list, wzywający ją do rodziny Magdaleny i zdecydowała się pojechać. Zastała przyjaciółkę wprowadzającą słabą, ale lekarze nie uważali jej stanu za zbyt groźny i bynajmniej nie przewidywali możliwości tragicznego końca. Minęło cztery dni i raptem w nocy podczas ataku Magdalena wyzionęła ducha na rękach

swej przyjaciółki.

W chwilę po jej zgonie p. Snell będąca poraz pierwszy świadkiem czyjejs śmierci, ze zdumieniem dostrzegła jakąś nieuchwytną mgłę, wydzielającą się z martwego już ciała i przybierającą formę słupa, z którego powoli wyłoniły się zupełnie wyznane kształty zmarłej w przejrzystej szacie świetlanej z pogodnym uśmiechem na u-

stach. Po pewnym czasie widzenie oddaliło się i stopniowo rozwiało.

P. Snell twierdzi, że potem jeszcze kilka razy zdarzało się jej miewać takie widzenia.

Lekarze miejscowi i wszelcy okultyści, czy spirytyści zabrali się do badania p. Snell.

Kino na zającu.

Udoskonalenia nowego sportu angielskiego

Cały Londyn oblepiony jest obecnie plakatami ogłaszającymi o terminach wyścigów psich przy pomocy elektrycznego zająca. Najnowsza ta pasja jest wynikiem niezwalczonej namiętności do gry i do związanych z nią zakładów, nałogowi tak właściwemu Anglikom, oraz miłości ich dla zwierząt.

Dotychczasowy więc prawdziwy zając, wypuszczony dla zekscytowania psiej zgrai, która w końcu rozrywa go na sztuki, został zastąpiony przez manekina obciążonego w skórki zająca i umieszczonego na szynach.

Od dłuższego już czasu szczególnie w północnej części Anglii oraz w centrach, skupiających ludność robotniczą, wyścigi psów, jako bez porównania nie tak kosztowne jak końskie, wyparły te

ostatnie. Elektryczny zając urozmaica ten sport wprowadzając doń żywioł komiczny.

Pusza go po szynach specjalny technik przy pomocy regulowanego przez siebie prądu elektrycznego. On to, obserwując ze swej wieżyczki cały przebieg wyścigu, to przyspiesza to zwalnia tempo zabawki zależnie od goniących za nią psów.

Psy przesadzają liczne przeszkody, podczas gdy pędzący przed nimi po szynach szarak przemyka się przez maleńkie tunele wykopane pod przeszkodami i ginąc w nich na sekundę, ukazując się znowu gnającej za nim sforze. U mety, zając wpada do klatki, której drzwiczki opadają, tuż przed skonfundowanymi nosami jego prześladowców.

Pierwsze takie wyścigi odbyły się przed 2 czy 3 miesiącami w White City i przedsiębiorcy tej imprezy zyskali w niej istną żyłę złota. To też odrazu jak grzyby po deszczu poczęły zawiązywać się nowe przedsięwzięcia i spółki, organizujące tę coraz bardziej popularyzującą się zabawę. Akcje pierwszego towarzystwa w White City o nominalnej wartości 4 czy 5 szillingów podskoczyły do ceny 5 funtów sterlingów.

Przeciętny obrót tygodniowy dochodzi do 6500 funtów, gdyż wyścigi z elektrycznym zającem przyciągają coraz większe masy zwolenników.

Zabawne to widowisko jest zawsze filmowane przez rozmaite towarzystwa kinematograficzne i jedno z nich skonstruowało nawet specjalny aparat umieszczony na „zającu” w ten sposób, że zdejmuje on całą biegnącą z wywieszonymi ozorami rozgorączkowaną do najwyższego stopnia psią zgrają.

Jest więc nadzieja, że lada dzień jeżeli nie w naturze, to przynajmniej na ekranie ujrzemy ten najmłodszy sport, królujący obecnie po tamtej stronie La Manche.

Na odludnej wyspie.

Natura pociągnęła ją z powrotem do jaskini.

Prymitywne życie na samotnej wyspie bardziej się podobało p. Lane, niż wygodna w pięknym domu w Opeka. Dlatego też przeprowadziła się ona z dwójgiera swych dzieci na odludną wyspę na rzece Kansas, gdzie pędzi życie, jakie prowadzili nasi przodkowie przed setkami lat.

Trzeba wiedzieć, że przed trzydziestu laty ojciec p. Lane, zamożny przemysłowiec stracił swój majątek, w następstwie czego poczuł odrazę do ludzi. Aby uniknąć ich widoku również wyprowadził się na niezamieszkałą wyspę na tej samej rzece, gdzie mu zamieszkanie służyła jaskinia i gdzie żywił się jedynie ułowionymi rybami, lub upolowaną zwierzyną.

W takich warunkach właśnie przyszła na świat p. Lane. Od dzieciństwa nie nosiła obuwia, a za o-

kręcie służyła jej tylko koszulka.

Po kilku latach władze dowiedziały się, że dziewczynka rośnie oziko i pod przymusem sprowadziła ją do Florencji. Bardzo jej się tu podobało szczególnie gdy wyszła zamaż. Ale małżeństwo nie było szczęśliwe. W tym czasie przyszło na świat troje dzieci.

Po sześciu latach nieszczęśliwego współżycia małżeńskiego p. Lane zateknęła za życiem, jakie prowadziła w dzieciństwie i postanowiła powrócić na wyspę. Udała się więc do jaskini gdzie jeszcze przebywał jej ojciec. Dzieci jej biegają po zaroślach, nie mając najmniejszego pojęcia o życiu innych ludzi. Prawdopodobnie jednak zainteresują się nimi władze i pod przymusem sprowadzą do miasta na wychowanie.

CONAN DOYLE

18

Dolina Trwogi.

-- I w jednym i w drugim wypadku zachodzą poważne trudności, a jednak jedna z tych ewentualności zejść musiała. Przypuścimy najpierw, że jakiś osoba lub osoby z cemu popełniły zbrodnię. Napałdły na tego człowieka tutaj w czasie, kiedy wszędzie było cicho, ale nikt nie spał. Potem dokonany przestępstwa najdziwniejszą i najgłośniejszą bronią w świecie, jakby chcąc zawiadomić wszystkich o czynie — bronią, której nikt przedtem w domu nie widział. To nie wydają się bardzo prawdopodobne.

— W istocie, nie wydaje się prawdopodobne.

— Otóż, wszyscy się zgadzają, że skoro wszczął się alarm, nie upłynęło minuty, a cały dom — nie tylko Mr. Cecil Barker, chociaż twierdzi, że był pierwszy, ale i Ames i inni — zbiegł się na miejsce zbrodni. Czy chcąc wmówić we mnie, że przez ten czas winowajca zostawił ślady w kacie, otworzył okno, poplamiał krawią futryną, zdjął z palca trupa ślubną obrączkę itd. To niemożliwe.

— Ma pan słuszość — rzekł Holmes. — Zgadzę się z panem.

— A zatem musimy przyjąć hipotezę, że dokonał tego ktoś z zewnątrz. Mamy i w tym wypadku poważne trudności, ale w każdym razie nie są! niepodobieństwa. Człowiek wszedł do domu między czwartą trzydziestą a szóstą, to znaczy między

zaniemierzeniem a podniesieniem mostu. Byli tam goście, a zatem drzwi pozostawiono otwarte tak, że nie napotkał na żadne przeszkody.

Mógł to być zwyczajny złodziej, albo ktoś mający osobiste porachunki z Mr. Douglasem. Ponieważ Mr. Douglas spędził część życia w Ameryce i strzelba ta pochodzi z Ameryki, teoria osobistych porachunków wydaje się bardzo prawdopodobną. W służbę się do tego pokoju, ponieważ był pierwszym z brzegu i ukrył się za firanką. W tym czasie wszedł do pokoju Mr. Douglas. Przyszło do krótkiej rozmowy, o ile wogóle przyszło, gdyż, jak podaje pani Douglas, w kilka minut po pożegnaniu się jej z mężem usłyszała wystrzał.

— Świadczy o tem świeca — rzekł Holmes.

— Właśnie. Świeca, która była świeżo zalozona, spaliła się zaledwie na pół cała. Musiał postawić ją na stole, zanim został napadnięty, w przeciwnym razie, rzecz prosta spadłaby na ziemię wraz z nim. Jest to dowodem, że nie napagnięto go przy wejściu do pokoju. Kiedy wszedł Mr. Barker paliła się lampa, a świeca była zgaszona.

— To wszystko jasne.

— Na tych podstawach możemy sobie teraz udtworzyć, co się stało. Mr. Douglas wchodzi do pokoju. Z poza firanki wysuwa się mężczyzna. Uzbrojony jest w strzelbę. Domaga się ślubnej obrączki — Bóg wie dlaczego, ale tak być musiało. Mr. Douglas daje mu ją. Potem albo z zimną krawią, albo w czasie walki — Douglas mógł chwycić za młot, znaleziony na dywanie — zastrzelił Dou-

głasa z tej straszliwej strzelby. Rzucił broń, a także, jak się zdaje tę tajemniczną kartkę z napisem „D. V. 341”, której znaczenie jest dla nas niejasne i uciekł przez okno i przez bagnistą fosę w chwili kiedy Cecil Barker przybył na miejsce zbrodni. Cóż pan na to, Mr. Holmes?

— Bardzo ciekawe, ale trochę nieprzekonywujące.

— Człowieku, chociażby to był nonsens, wszelka inna kombinacja byłaby jeszcze gorszą — zawołał Mac Donald. — Ktoś zabił człowieka, ale ktoś inny by to było mógłby panu udowodnić, że zabił go w inny sposób. Poczł miał uciekać przez fosę, kiedy łatwo możnaby mu wówczas przeciąć drogę? Poczłby miał używać strzelby, kiedy cisza darwałaby mu szance ucieczki? Nie, Mr. Holmes, na pana kolej użyć nam wskazówek, kiedy teoria Mr. White'a Masona nie przemawia panu do przekonania.

Holmes siedział, przyglądając się bacznie w ciągu tej długiej rozmowy, zwracając uwagę na każdy wypowiedziane słowo, strzelając bystrzymi oczyma na lewo i prawo i marszcząc w zadumie czoło.

— Chciałbym poznać fakty, zanim zdobędą się na teorię, Mr. Mac — rzekł, klękając przy trupie. — W istocie, te rany są straszliwe. Czy nie moglibyśmy poprosić na chwilę piwniczego? Ames, o ile wiem, widzieliśmy często to nezwycykłe piętno, wypalony żelazem trójkąt w kole, na przedramieniu Mr. Douglasa?

ZYCIE GOSPODARCZE.

Rekonwalescencja bankowości polskiej. Banki polskie pokonały już największe trudności.

Wśród innych przejawów stopniowej poprawy stosunków gospodarczych Polski nieposlednie miejsce zajmuje wyraźna rekonwalescencja naszej bankowości.

Na przejściach i wstrząsach 1925 i 1926 roku nie tylko banki, które samodzielnie przetrwały kryzys, lecz i te, którym skarb przyszedł wówczas z pomocą — dowiodły, że poważna część bankowości polskiej posiada dostateczną ilość soków żywotnych, by zadanie swoje społeczne spełniać zadawalniająco.

Ostatnio przeprowadzone przez inspektorat bankowy Ministerstwa Skarbu rewizje stwierdzają, iż wewnętrzna konsolidacja banków odbywa się w całej pełni i że jest równoległą z wzmoczeniem działalności najszybszych instytucyj kredytu krótko terminowego.

Niezawodnie do naprawy stosunków w tej dziedzinie przyczyniło się i same społeczeństwo, które nie dało się unieść nastrojom panicznym na dłuższą metę, lecz po krótkim okresie chwiejności — zorientowało się w sytuacji i wznowiło lokowanie swych oszczędności w bankach prywatnych w formie lokat terminowych, co znakomicie ułatwiło instytucjom finansowym skierowanie swej działalności na drogę normalną.

Ministerstwo Skarbu stopniowym racjonalnym obniżeniem maksymalnych stówek procentowych przyspieszyło proces u-

zdrawiania stosunków kredytowych.

Skutecznie przeprowadzane zrównanie tej maksymalnej stopy bankowej (12 proc. w stosunku rocznym) z przedwojenną, normą świadczy wymownie o opanowaniu rynku pieniężnego, a dowodem tego jest fakt, że odgrywające jaką bądź rolę na tym rynku, banki obniżają ją dalej samorzutnie pod wpływem konkurencji i wszechwładnego w życiu ekonomicznym prawa podaży i popytu.

Inflacja — ten największy wróg bankowości — przeszła do historii, a z nią razem szczęśliwie znikają z naszego życia bankowego i jej skutki — spekulacja i wysokie procenty.

Zwrot ku lepszemu jest więc niezaprzeczalny, chociaż proces konsolidacji stosunków bankowych nie jest jeszcze zakończony.

czony.

Inspektorat bankowy Ministerstwa Skarbu prowadzi w dalszym ciągu intensywną działalność rewizyjną, która ma na celu nie tylko konstataowanie tych czy innych faktów i podkreślanie usterek, lecz w głównej mierze orientowanie polityki bankowej kontrolowanych instytucyj w kierunku ich całego zdrowego rozwoju.

Najcięższe etapy zostały przebyte, największe trudności opanowane. Nastąpić powinien z kolei okres zwiększania kapitałów własnych banków oraz spontanicznego dążenia do fuzji, zbyt jeszcze zróżniczkowanych pomniejszych, lecz zdolnych do życia, organizmów bankowych — celem stworzenia samodzielnie silnych jednostek.

Nowa dzielnica Polski.

Półtora milj. ha ornej ziemi, uzyskanej po osuszeniu błot Polesia.

Jak wiadomo Komisja tranzakcyjna przy Lidze Narodów opracowała projekt osuszenia Polesia. W związku z tem w prasie warszawskiej na aktualne to zagadnienie ukazał się wywiad z kierownikiem biura projektów budowy kanału zachodnio-wschodniego i kanału Gopio-Warta inż. T. Tillingerem, który poniżej podajemy:

— Kiedy rząd polski przystąpił do opracowywania projektów — nawiązuje rozmowę inż. T. — pragnął zainteresować nimi Ligę Narodów w celu uzyskania odpowiednich kredytów zagranicznych, sprawa jednak w istocie przedstawia się tak, że z powodzeniem możemy podjąć pracę własnymi środkami.

Polesie ma wielkie znaczenie, nie tylko gospodarcze, ale i polityczne. Ludności rdzennie polskiej ma niewiele, teren dla kolonizacji otrzymamy, musi ona jednak być przeprowadzona umiejętnie. Są więc, gdzie chłopci białoruscy posiadają po 300 ha ziemi. Przeprowadzając błota do stanu używalności drogą ulepszenia dróg wodnych, należy zgóry uzyskać gwarancję dysponowania uzyskanymi terenami w celu osadzenia polskich osadników. Jeśli tego nie będziemy mieli na uwadze — spotkamy się z tem samym zjawiskiem, co nad Notecią, gdzie utworzył się pas szczelnie obsadzony przez kolonistów niemieckich, których zubożono przez uporządkowanie drogi wodnej, nie zyskując wzajemnie polityczne nic.

— Jaki obszar zajęty jest przez bagna, błota, torfowiska?

— 40 procent powierzchni Polesia, tj. 1676000 ha.

— Jak przedstawia się projekt budowy kanału Zachodnio-Wschodniego, któryby wpłynął na osuszenie tych terenów?

— Projekt ma na celu połączenie Wisły i Dniepru za pomocą sztucznej drogi wodnej. Wobec tego, że droga taka łącząca te rzeki, już istnieje, jest na Kanał Królewski chodzi więc właściwie nie o budowę nowego kanału, ale o przebudowę stare-

go, stosownie do wymagań współczesnej żeglugi.

Projekt rządu polskiego przewiduje budowę kanału dla statków 600—1000 t., wyzyskując o ile możliwości istniejącą sztuczną drogę wodną. Po uregulowaniu rozlewających się koło Pińska rzep Piny, pecl. Strumienia i Piny i zebraniu ich w jedno koryto — można mieć nadzieję, iż od Pińska na wschód, głębokości w rzekach będą dostateczne dla żeglugi większych statków.

— Jak to wpłynie na obniżenie wód?

— Przebudowa kanału Królewskiego, od Brześcia do Pińska przewiduje obniżenie poziomu wody stanowiącej czołowego i koryto równa się 144,9 cm czasem do kory 143,3 a następnie jeszcze o 7 m. stosownie do potrzeb rolnictwa, gdyż kanał będąc główną rynną odwadniająca, znacznie przetransformuje dzisiaj zabagnionych gruntów będzie miał dla ich melioracji ogromne znaczenie.

Służą na całej długości od Brześcia do Pińska są projektowane o jednakowym spadku 1,8—2 m., z muraowanymi głowami na drewnianym fundamencie, ze ścianami komór ze skarpy brukowanej. Co się tyczy zachodniej pochyłości drogi wodnej, a mianowicie rzeki Buga, — to na przestrzeni 150 km. poniżej Brześcia aż do Mielnika przewiduje się kanalizację rzeki za pomocą 10—15 jazów koźlowych o spiężeniu po 2—3 m. Prócz kanalizacji potrzebna jest jednak pewna regulacja koryta rzeki.

Tyle, co do budowy magistrali, która wybuduje rząd, kanały zaś główne osuszające i regulację rzek musi przeprowadzić zawiązujący się Związek samorządów, regulację zaś szczegółową — S-ki wodne.

W końcu informator nasz dodał, że plany rządowe są częściowo już wykończone, tak, że na przestrzeni od Kobrynia do Lachowicz można zacząć od wiosny przyszłego roku. Na początek potrzeba 2 milj. zł. Na podjęcie zaś robót koło Brześcia — 1 milion zł. Na przeprowadzenie wszystkich robót potrzeba 420 milj. zł. przez co uzyskaloby się 1 i pół milj. ha ornego gruntu.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

Z DNIA 12 WRZESNIA 1927 R.
WALUTY I DEWIZY.

Dolary Stanów Zjednoczonych 8,91
Holandia 358,50
Londyn 43,49
Nowy Jork 8,93
Paryż 35,07 1/2
Szwajcaria 172,52
Fraga 26,51
Włochy 48,69
Wiedeń 126,06

Zapotrzebowanie dewiz mniejsze, niż dni poprzednich pokrył Bank Polski. Dolar gotówkowy w crotach pozagiełdowych 8,92. Rubel złoty 4,76.

PAPIERY PROCENTOWE.

5 proc. dolar premjowa 58.00 5 proc. państw. poz. konwersyjna 62.00; 10 proc. poz. kolejowa 102,50 8 proc. LZ państw. Banku gosp. kraj. 92,00; 8 proc. LZ Łodzi 68,50; 5 proc. konwer. 58.00. P.

AKCJE.

Bank handlowy 123,00; Bank Polski 136,00; Bank Zw. Sp. Zaobk. 85,00; Elektr. Dąbrow. 73,00; Siła i Światło 114,00; Czersk 1,00; Michałów 0,61; Warsz. tow. fabr. c. k. 4,80; Węgiel 92,50; Ostrowiec 97,25; Parow. 56,50; Pocisk 2,000; Rudzki 57,00; Starachow. ce 62,75; Zieleniewski 19,00; Zawiercie 26,00; Zyrardów 1,45

Z pożyczek państwowych mocniejsza 5 proc. akcja. Akcje siebie obroty b. małe.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

POZNAN

Notowania giełd zbożowych z dnia 12 września 1927

Zyto 38,50—39,50; Pszenica 47,50—48,50; Jęczmień browarny 39,00—41,—; Jęczmień targowy 33—35,00; Owies 32,00—33,50; Mąka żytnia 65% 59,50—61,00; Mąka pszenna 70% 74,00—75,00; Otręby żytnie 24,00—25,00; Otręby pszenne 23,00—25,00;

Uspokojenie spokojone. Wskutek braku gotówki obroty są utrudnione.

Słuszne żale kupców polskich.

Czas skończyć z przywilejami firm zagranicznych

Kilka dni temu organizacje kupieckie zwróciły się do Ministerstwa Skarbu w sprawie uprzywilejowania firm zagranicznych przy skupie towarów w Polsce.

Często się zdarza, iż firmy zagraniczne za pośrednictwem swoich agentów skupują w Polsce potrzebne im towary i wywożą je zagranicę bez opłacenia jakichkolwiek podatków.

Zachodzi tu bowiem tylko zakup bez sprzedaży, a zakup taki podatkowi obrotowemu nie po-

dlega. Natomiast jeżeli firma krajowa zakupi te same artykuły i sprzedaje firmie zagranicznej, to jest to „skup zawodowy” podlegający podatkowi obrotowemu. Rzecz prosta, że ten stan rzeczy faworyzuje firmy zagraniczne i pozbawia samodzielności kupców krajowych, przeobrażających ich w swych agentów firm zagranicznych.

To też słusznie domagają się organizacje kupieckie od Ministerstwa Skarbu zmian pod tym względem.

KRONIKA

KALENDARZYK

Wtorek, 13 września — Eugenji

TEATRY.

Teatr Miejski. Przedstawienie zawieszona.

Teatr Popularny „Królewski Jedynak”.

WIDOWISKA.

Casino „Królowa półświatka”.

Splendid „Romans uwodzicielki”.

Luna „Miłość”.

Teatr Rewji „Miraz” IV-ty program.

Cores: „Dom Bankowy Pat i Patachon”.

Apollo „Najniebezpieczniejsza gra Harry Peela”.

Imperjal „Gdy świat grzeszny woła”.

Dom Ludowy „Półświatek Paryski”.

Odeon: „Dom Bankowy Pat i Patachon”.

Miejski Kin. Oświatowy „Polowanie na wilki”.

—000—

Wiadomości bieżące.

Składanie reklamacji.

W czwartek listy wyborców wyłożone zostaną już do przeglądu w lokalach obwodowych komisji wyborczych, których adresy rozlepione zostaną w obwieszczeniach już w dniu jutrzejszym.

Wyborcy, którzy nie zostali wciągnięci na listy, lub też wciągnięto ich z omyłkami w nazwisku lub imieniu, mogą składać reklamacje piśmiennie na ręce przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej, lub też ustnie do protokołu. Równocześnie ukaże się na murach miasta wykaz osobowy wszystkich komisji obwodowych z przewodniczącym i jego zastępcą. (bip)

Jeszcze jedna partja

Jak się dowiadujemy, na terenie Łodzi tworzy się nowa partja polityczna pod nazwą „Wolność”; której centrala znajdować się będzie w Warszawie. Na czele nowej partji stoi redaktor tygodnika „Państwa Wolność” osławiony „Wieniawa—Długoborski”.

Dotychczas zapisało się do tej partji w Łodzi aż 5 osób. Czy liczba ta się powiększy — niewiadomo? Przedstawiciel tej „wielkiej” partji prowadzi pertraktacje z ugrupowaniami lewicowymi w celu „przystąpienia do bloku”. (u)

Pracownicy „P.A.S.T.-y” żądają podwyżek.

W dniu wczorajszym odbyło się w lokalu Związku zawod. pracowników Przemysłu telefonicznego „Praca Polska” zebranie zarządu, na którym postanowiono wystąpić pod adresem P.A.S.T.-y z żądaniem podwyżki płac o 25% i zatwierdzenia umowy. Pracownicy przem. telefonicznego motywują swe żądanie tem, że od 3-ich lat blisko P.A.S.T.-a im żadnej podwyżki zasadniczej nie udzieliła, obniżając natomiast ostatnio zarobki pracownicze o 1½% mimo, iż w ciągu ostatnich lat drożyzna znacznie się wzmogła i mimo, że P.A.S.T.-a ze swej strony podniosła znacznie opłaty abonamentowe z obowiązku zaprowadzenia liczników.

—000—

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEN

Ze Stow. Pol. Kup. i Przem. Chrześc.

Biuro Stow. Pol. Kupc. i Przem. Chrześcijan w Łodzi zawiadzenia wszystkich importerów artykułów w zakazanych od przywozu listą II, III i IV (prócz pochodzenia niemieckiego i czechosłowackiego) że przyjmuje podania na przywóz artykułów tych z kontygentów przywozowych IV kw. roku bież. w czasie do 17 września br. włącznie. Podania składać należy wyłącznie na blankietach, jakie otrzymać można w biurze Stowarzyszenia. Bliższe informacje w biurze Stowarzyszenia, Piotrkowska 113.

O obniżenie ceny chleba.

Co mówi p. wicewojewoda Lewicki

W dniu wczorajszym o godzinie 5 po południu odbyła się w urzędzie wojewódzkim konferencja, na którą wicewojewoda dr Lewicki zaprosił dziennikarzy w celu przedstawienia im kroków, które województwo zamierza w celu obniżenia cen chleba.

P. wicewojewoda oświadczył, że rząd postanowił z całą energją wystąpić przeciwko wszelkim próbom śrubowania cen chleba. P. dr. Lewicki wskazał na to, że żyto po żniwach staniało o 20 proc. w tym czasie, gdy mąka i chleb nie staniały. W celu zapobieżenia tej anomilji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało rozporządze-

nie zakazujące wymiaru żyta poniżej 65 proc. Na skutek tego zakazu, kalkulacja musi być wyrazna. Dlatego też piekarze ogłosili strajk rzekomo z powodu zbyt niskich cen chleba ustanowionych przez komisję dla badania cen żywności przy Magistracie m. Łodzi. P. wicewojewoda, kończąc swe przemówienie oświadczył, że województwo użyje wszelkich legalnych środków celem zaopatrywania ludności w tani i zdrowy chleb. Co się tyczy kooperatyw, to województwo poczyniło już odpowiednie zarządzenia, aby od jutra były one zaopatrywane w mąkę, tak, by same mogły prowadzić wypiek chleba.

—000—

Ułatwianie przy budowie domów

W sprawie planów sytuacyjnych.

Jak wiadomo, osoby, mające zamiar budować nieruchomości w obrębie miasta, zobowiązane są składać w Wydziale Budownictwa Magistratu plany sytuacyjne przyszłych budowli. Plany te Oddział Regulacji Miasta musi sprawdzać na podstawie planów Oddziału Pomiarów, co zajmuje oczywiście dużo czasu urzędnikom a również i interesanci tracą, gdyż plany sytuacyjne niejednokrotnie nie są prawidłowe.

Ponieważ Wydział Budownictwa posiada plany pomiarowe prawie dwie-trzecie powierzchni miasta, przeto błędy obecnego systemu dałyby się łatwo usunąć przez wydanie osobom zainteresowanym za pewną opłatą wyciągów z planów miasta, przez co interesant miałby pewność, że plan sytu-

acyjny jest prawidłowy, a poza tem nie musiałby płacić za sporządzenie planów i odrębnie za uzgodnienie.

W związku z tem Wydział Budownictwa wystąpił z odpowiednim wnioskiem do Magistratu, który postanowił zezwolić Wydziałowi Budownictwa na Wydawanie osobom zainteresowanym wyciągów z planów miasta według poniższej taryfy. Do 2.500 metrów kw. opłata stała zł. 6— oraz dodatkowo za każdy mtr. kw. zł. 0.014; od 2.501 do 5.000 mtr. kw.—zł. 20 i za każdy mtr. kw. zł. 0,009; ponad 5000 mtr. kw. — zł. 43 i za każdy mtr. kw. zł. 0,005. Minimalna opłata za powyższe czynności wynosić ma zł. 25.

—000—

Poprawianie stanu sanitarnego miasta.

744 policjantów będzie karać przestępców.

Miejscowe władze otrzymały okólnik ministra Składkowskiego w sprawie poprawienia stanu sanitarnego miasta do dnia 1 października, po którym to terminie wybrane zostaną przez ministerstwo lotne komisje inspekcyjne. W związku z powyższym Komisarz Rządu podzielił miasta na 744 rejonów i każdy rejon przydzielony został jednemu policjantowi, który ma za zadanie kontrolę stanu sanitarnego w danym rejonie.

W razie stwierdzenia jakiegokolwiek bądź uchybienia policjant sporządza protokół z równoczesnym wystawieniem terminu a następnie protokoły te w ciągu dwóch dni rozpatrzone zostaną przez Komisarjat Rządu i wyznaczone zostaną kary bezwzględniego aresztu do 3 miesięcy. Niezależnie od

tego policjanci mają prawo nakładać kary dotychczas na mniejsze uchybienia.

Orzeczenia karne dostarczane będą natychmiast ukaranym właścicielom domów, którzy w ciągu 14 dni mogą odwołać się do urzędu wojewódzkiego, a ten ostatni również w najkrótszym terminie rozpatrywać będzie rekursy, jako instancja ostateczna. Od orzeczenia Urzędu Wojewódzkiego nie przysługuje już prawo odwołania i orzeczenie zostaje natychmiast wykonane. Poza tem cała ta akcja prowadzona będzie przez Komisarjat Rządu i Komendę Policji niezależnie od dozorów sanitarnych. (bip)

Ze Zw. Podof. Rezerwy

„Zarząd Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Rzplitej Polskiej, Okręgu Łódzkiego wzywa wszytskich członków Związku jak również sympatyków w dniu 14 września br. o godz. 19-ej stawili się w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 82 lewa oficyna III wejście parter na Ogólne Zebranie Organizacyjno-Informacyjne, na którym omawiane będą sprawy dotyczące Wyborów do Rady Miejskiej jak również sprawy Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego. Zarząd

Otwarcie zimowego lokalu w Kasynie Urzędników Państw.

Z dniem wczorajszym nastąpiło otwarcie zimowego lokalu Kasyna Spółdzielni Urzędników Państwowych, Komunalnych i Społecznych przy ul. Sienkiewicza 40.

W nowym lokalu odbywa się codziennie koncert od godz. 7 do 12 w nocy.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią po-
stęgę w odprawieniu na miejsce wiecznego
spoczynku drogiemu nam zwiok

S. + P.

Heleny Kasza

ucz. VII kl. Gimnazjum p. R. Sobolewskiej
a w szczególności Wielebnemu ks. Rabińskie-
mu, Pani Frzeździejowej i profesorom serdecznie
Bóg Zapłać.

5304—

Rodzina.

Teatr i sztuka.**TEATR MIEJSKI**

Inauguracja sezonu 1927-28 w Teatrze Miejskim która odbędzie się jutro dnia 14 bm. zapowiada się jako pierwszorzędnny wypadek dnia w kulturalnym życiu naszego miasta. Znaczna ilość biletów na pierwsze dwa inauguracyjne widowiska, środowe i czwartkowe, została już rozsprzedana; zwłaszcza na środę pozostało w Kasie Zamawiań bardzo niewiele biletów do 10 rano do 7 wiecz.

Juljusz Osterwa przybył już do Łodzi i dziś w godzinach wieczornych odbywa się pełna generalna próba w kostjumach i dekoracjach z Cadernowskiego dramatu, w przepięknej transkrypcji Słowackiego „Książę Niezłomny” w układzie reżyser-aktorem i inscenizacyjnym M. Szpakiewicza, w nowych dekoracjach K. Mackiewicza, z muzyką M. Popławskiego. Kasa czynna w Cukierni Gostomskiego bez przerwy od 10 rano do 7 wiecz.

W piątek repertuar Teatru Miejskiego zapowiada pierwsze w sezonie przedstawienie po cenach popularnych (t. z. najniższych). Dana będzie ciesz-ca się olbrzymim powodzeniem w sezonie ubiegłym komedia w 4 aktach „W rajskim ogrodzie” z S. Janja, Jarłowska w głównej roli kobiecej.

TEATR POPULARNY.

Dziś we wtorek — codziennie do końca tygodnia wieczorem ciesząc się pełnym powodzeniem artystycznym i kasowym „Królewski Jedynak” sztuka historyczna w 4-ach aktach Lucjana Rydla.

Kasa Teatru przy ul. Ogrodowej czynna codziennie od godz. 11-ej przed południem do 3 i od 5 do 9 wiecz. W niedzielę i święta i soboty od 10 rano do 9 wiecz bez przerwy.

oOo

Skrzynka do listów.**Do Redakcji Dziennika „ROZWÓJ”**

Prosimy o wzmiankę w Kronice że Bank Rzemieślników Łódzkich Spółdzielnia z ogr. odp. mieszczący się w Resursie Rzemieślniczej niema nic wspólnego z Bankiem Rzemieślniczym, o którym była wzmianka w wydaniu niedzielnym z dnia 11 bm. że został zamknięty.

Z poważaniem
Bank Rzemieślników Łódzkich
Spółka z ogr. odp.

Teatr Popularny.**Królewski Jedynak.****Dramat historyczny w 4 aktach L. Rydla.**

W stosunku do Teatru Popularnego mieliśmy w poprzednich sezonach wiele zastrzeżeń — i to często zasadniczej natury. Nie chcąc jednakowoż Dyrekcji borykającej się i tak z kłopotami, rzucić kłód pod nogi — milczeliśmy. Dewiza naszą było: bez igiel, ale i bez zbytniego entuzjazmu. Jednym słowem życzliwa rezerwa.

Poziom premjery „Królewskiego Jedynaka” L. Rydla, którym to dramatem inaugurowany został w wy sezon w „Popularnym” każe nam (oby na zawsze) zmienić kurs naszej polityki.

„Królewskiego Jedynaka” witamy ciepło szczerze i serdecznie. Nie dlatego, jakobym miał być monarchistą. Zaważaj tu sposób, w jaki ujęto dramat Rydłowski, opiewający miłość młodego Zygmunta Augusta, intrygi Bony, zmierzającej do rozdzielenia syna od jego matki Libetty Rakuskiej — a wreszcie triumf kochającego serca, triumf opuszczonej małżonki, do której wróci mąż — zwycięstwo Ahuramazdy — miłości nad Arymanem — nienawiścią.

Barwa przesuwająca autor przed oczyma widza scena z dworu ostatnich Jagiellonów. Nie za-

LIST OTWARTY**W sprawie zatargu między piekarzami a Magistratem**

Uważamy za konieczne uświadomić szerokie warstwy ludności m. Łodzi o sytuacji naszej branży i co spowodowało zaprzestanie wypieku chleba.

Do miesiąca maja rb. cena chleba odpowiadała cenie mąki. Naprzykład cena klg. mąki wynosiła 60 gr., a zatem Komisja do ustalenia cen na pieczywo przy Magistracie ustaliła cenę chleba również 60 gr.

W maju rb. wyżej wspomniana Komisja ustaliła cenę chleba w wysokości 70 gr. nie zważając na to, że cena mąki wzrastała z dnia na dzień. Nawet gdy cena klg. mąki już wynosiła 86 gr. Komisja do ustalenia cen przy Magistracie nie podwyższyła ceny chleba skutkiem czego piekarze tracili na każdym bochenku chleba 25 gr.

Wszelkie interwencje przedsięwzięte w tym kierunku nie przyniosły żadnych rezultatów. Jeszcze w owym czasie mieliśmy zaprzestać wypieku chleba, lecz ludźmi się nadzieją, że wraz z nowym urodzajem położenie nasze się polepszy, czekaliśmy cierpliwie, tracąc majątek i zadłużając się.

Doczekaliśmy się wreszcie nowego zboża, lecz jednocześnie przekonaaliśmy się, że Magistrat ustalając cenę na chleb, chce nas systematycznie zrujnować, gdyż nie liczy się z ceną mąki. Na mąkę Magistrat nie ustala ceny, co powoduje, że młynarze i posiadacze zboża biorą za mąkę podług swego widzimisie. Lecz tylko piekarzom Magistrat narzuca niesprawiedliwą cenę na pieczywo. Nasuwa się jeszcze pytanie, co do nakładania podatków w sprawie której Rząd Państwa i Władze Skarbo we powinny widzieć. Największe podatki nakłada się na piekarzy. Sumując podatki, obrotowy, dochodowy majątkowy lokalowy kasy chorych funduszu bezrobocia i zabezpieczenia od wypadków, okazuje się że najbiedniejszy piekarz zmuszony jest płać 100 zł. tygodni. Na prośby nasze co do liczenia nam stopy podatkowej od obrotu w wysokości 1% narówni z największymi fabrykantami, gdyż pieczywo jest artykułem pierwszej potrzeby, używanym przez całe społeczeństwo, Rząd Państwa odmówił nam i zmusza nas do płacenia 2½% od obrotu. Urzędy Skarbowe również nie liczą się z tem, że w roku 1926 nie mieliśmy żadnego dochodu, wskutek za niską cenę narzucaną na pieczywo i że przez wymierzenie wygórowanych podatków dochodowych grozi nam doszczętna ruina.

Z powyższego wynika, że Rząd Państwa dba tylko o własne dobro, bo też nie chce obniżyć podatków, by pieczywo było tańsze lecz przeciwnie, żąda ich jeszcze z procentami. A od nas piekarzy wymaga się sprzedaży pieczywa po niskiej cenie, aby nas pozbawić środków do życia i egzystencji. Powyższe motywy zmusiły nas do zaprzestania wypieku chleba.

Warto zaznaczyć, iż na memoriał, który złożyliśmy w tej sprawie do Magistratu z prośbą o odpowiedź, Magistrat nie czuł się w obowiązku odpowiedzieć nam

Niech społeczeństwo osądzi i wymierzy sprawiedliwość!

Urząd Stajczych Zgromadzenia

Piekarskiego w Łodzi

J. Wandachowicz

Z. Kalitński

Stowarzyszenie Majstrów Piekarskich

w Łodzi.

M. Poznański

P. Ziemiński

Socjaliści sfilmowali gospodarke miejską w Wiedniu**Zamiast pokazać skandaliczną gospodarke socjalistyczną w polskich miastach.**

Jak wiadomo PPS. rozpoczęła agitację przedwyborczą przez wyświetlanie filmu ilustrującego gospodarke miejską w Wiedniu pod rządami socjalistów. Stronictwa inne dziwią się bardzo, dlaczego PPS. nie zdołała się na sfilmowanie gospodarki miejskiej jakiegoś miasta w Polsce, gdzie również rządzą popesowcy, jak: w Kaliszu, Pabjanicach i innych miastach.

Wobec powyższego stronictwa te o-

benie postanowiły ze swej strony sfilmować gospodarke socjalistyczną m. Kalisza Pabjanic, ewentualnie innego jakiegoś miasta, by w ten sposób przedstawić wyborcom stan rzeczy faktyczny. Miasta pod rządami socjalistów znajdują się w opłakanyim stanie pod każdym względem. Należy wymienić aferę ławnika Pluskowskiego, który wszedł do Magistratu m. Pabjanic z ramienia PPS. (u)

namie o nieśmiertelnym Stańczyku, choć patrząc na inni oczyma niż Matejko i Wyspiański — ani o bezwładnym epoju prymasie Gamracie, ani o uśmiechach Włoczek z trawcymeru Bony, osnuwających surowy Wawel w pajęczynę złocisto-złotylnych spojrzeń. Zaś górze z oddali dochodzi nas echo litewskiego rogu myśliwskiego, przypomnienie pasji łowieckiej prawników Gedymina.

Tedy „Królewski Jedynak” to w dosłownym słowa tego znaczeniu dramat historyczny.

Jest wielką zasługą reżysera Stanisława Gębice, że umiejętnie podkreślając ten charakter sztuki dał mu należyte tło i styl. A prócz tego: wiele pracy owocnej i petyzmu.

Kostjumy — i to nietylko na budżet „Popularnego” — sprawione, wręcz imponujące. Zaś suma wysiłków zespołu artystycznego była tak pochwalna godna, że nie sposób nie poświęcić jej ściślejszej analizy.

Pewne zastrzeżenia, jakie w związku z omawianiem poszczególnych aktorów mogłyby powstać, dotyczą się głównie niedociągnięć w sposobie wymawiania wiersza. Jest to zresztą w okresie, gdy rymowane sztuk prawie się nie wystawia na scenie, zjawisko wśród aktorów dość częste — nawet u tych u których dykcja jest bez zarzutu.

Na czoło całego zespołu wysunął się Edmund Szafranski. W roli Zygmunta Starego dał postaci wykutą z mocnej bryły, doskonałą w wyrazie i geście — przypominającą niezastąpione kreacje Solskiego. M. Biskupski jako Bona podkreślając umiejętnie

stylowość swojej roli, wykazała pełnię opanowania zewnętrznego. Jednakowoż głos swój (jakgdybyśmy to powiedzieli obrazowo) postawiła zanadto na koturnach. A to przez swoją niezmienną chwilami nużyło.

W. Kubiński nieco był słabszy w akcji pierwszym, gdzie ujawniać należało mniej dyskretnie pewne niezdecydowanie i słabość charakteru rozpierzchnego jedynaka królewskiego. Zato w aktach dalszych (w których i charakter bohatera ulega dałko idącej ewolucji) utrafił Kubiński na ton właściwy stwarzając postać prostolinijną i szlachetną.

Lizbeta Br. Bronowska ujmowała widza swą wielką bezpośrednią i mile brzmiącą nutką liryczną. Podobny wdzięk cechował grę Zastrzeżyńskiej (Aurora) i Świeżawskiej (Ginewra).

Typy komiczne sztuki znalazły należytych od twórców w osobach Bieleckiego (niezastąpioną ujęty Stańczyk) Górecki (barwny w groteskowym rozchwianiu prymas Gamrac) i Skorasińskiego (dobrze przemysłany książę Podgąłło.)

Dwie zdecydowane, pełne sily sylwetki stworzyli w roli ks. ks. Ródzimowilli Boikowski i Matusz kiewicz. Dekoracje W. Makojnika staranne i utrzymane w dobrym stylu.

Zamykając tę chlubną dla Dyrekcji, reżysera artystów recenzję życzymy „Teatrowi Popularnemu” ażeby i dalsze premjery wykazały tyle troskliwej staranności i taki wysoki poziom artystyczny jak ubiegła.

oOo

ZYCIE SPORTOWE.

Tabela mistrzostw Ligi Państwowej.

Rekordowe zwycięstwo „Wisły” nad T.K.S.-em.

Zdawało by się, że ubiegła niedziela mistrzostw ligowych odbiegnie od tradycji i meczem nam dostarczy nowych niespodzianek. Tymczasem stało się inaczej.

Leader ligi — krakowska Wisła zdążyła wytrwale i pewnie po zaszczytny tytuł mistrza Polski.

Dowodzą tego liczne jej sukcesy, z których najwspanialszym jest zwycięstwo, odniesione onegdaj, nad T.K.S.-em w druzgocącym stosunku bramek 15:0!!!.

Jest to najwyższy wynik, jaki uzyskano dotychczas w rozgrywkach ligowych.

Należy zaznaczyć, iż T.K.S. ograł całe zawody w dziesiątkę i w osłabionym składzie, co nie usprawiedliwia jednak tak kompromitującej klęski.

„Derby warszawskie”, rozegrane przez Warszawiankę i Polonię zakończyły się wynikiem remisowym 3:3.

I.F.C. nie ustępuje Wiśle, zdążając za nią ustawicznie, wprawdzie nie tak efektywnymi zwycięstwami, ale zawsze zwycięstwami.

Ex-mistrz Łodzi mimo murowanych okazji nie mógł zapewnić sobie zwycięstwa.

Niepowodzenia i straty natury punktowej z pierwszej rundy rozgrywek ligowych wyrównywa sobie powoli mistrz Poz

rania, uzyskując zwycięstwo po zwycięstwie

Do licznych sukcesów ostatnich czasów dochodzi nowy sukces nad Pogonią w stosunku 2:1. Obie bramki Warta zdobyła z rzutów karnych.

Spotkanie lokalnych rywali lwowskich przyniosło nieoczekiwane zwycięstwo Hasmoniei, górującej nad niedyspoponowanym przeciwnikiem (Czarnymi), którzy rozczarowali swych zwolenników, zwłaszcza po zwycięstwie nad T.K.S.-em w ubiegłym tygodniu.

Tabela, mimo kilku niespodziewanych wyników, nie przyniosła po dniu 11 bm. poważniejszych zmian.

Tabela wobec powyższego przedstawia się następująco:

Kluby	Gier.	Punktów.
1) Wisła	21	33:9.
2) I. F. C.	20	30:10
3) Pogoń	19	24:14
4) Warta	20	23:17
5) Turyści	19	21:17
6) Ł.K.S.	21	20:22
7) Ruch	19	20:18
8) Legja	20	20:20
9) T.K.S.	21	18:24.
10) Polonia	18	17:19
11) Czarni	21	17:25

12) Hasmonia	19	16:22
13) Warszawianka	20	12:28.
14) Jutrzenka	20	7:33

Dnia 18 bm., t. j. w przyszłą niedzielę odbędą się następujące spotkania drużyn extra—klasy: Ruch—Jutrzenka w Katowicach, Legja — Ł.K.S. w Warszawie, Wisła—Turyści w Krakowie, Warta—Hasmonia w Poznaniu i Pogoń — Polonia we Lwowie.

Kronika sportowa.

KUBIK AL. i STALINSKI w Ł.K.S.-ie.

Czynny gracz mistrza Łodzi, Klubu Turystów, Kubik Aleksander w zeszłym tygodniu otrzymał wykreślenie z klubu na własną prośbę. Wstępuje on do Ł.K.S.-u, jednak wystąpi dopiero w przyszłym roku.

Podobno to samo tyczy się znanego gracza Warty poznańskiej, Stalińskiego, który opuścił Wartę i w przyszłym sezonie zasili szeregi czerwonych.

Z Sekcji Buchalterów przy Zw. Zaw. Handlowców.

Sekcja Buchalterów przy Związku Handlowców Polskich, Piotrkowska 108, podaje do wiadomości swych Kolegów, że w czwartek każdego tygodnia odbywają się wieczory dyskusyjne. Początek o godz. 8-iej wiecz.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Połatkowy niniejszym podaje do wiadomości, że w dniu 21 września rb. między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki:

- 251) Wysocki K. Wolborska 40, maszyna do szycia, meble.
- 252) Weisberg i inni, Zgierska 40, meble.
- 253) Weinert E. Sierakowskiego 21, meble.
- 254) Zandenberg D. Aleksandryjska 15, szafa.
- 255) Zajączkowski Sz. Zgierska 14, meble.
- 256) Zangier M. N. Kościelna 3, meble
- 257) Żelichowski J. Północna 11, meble
- 258) Zak A. Zgierska 38, szafa, maszyna do szycia.
- 259) Zalcer S. Podrzeczna 10, maszyna do szycia, szafa.
- 260) Zylbersztajn R. Brzezińska 42, meble.
- 261) Zamek I. Pomorska 19, biurko.
- 262) Zarzewski A. Podrzeczna 10, pianino.
- 263) Zylber R. Wschodnia 12, meble, maszyna do szycia.
- 264) Zakrzewski J. Włodzimierska 17, meble, maszyna do szycia.
- 265) Zakrzewska C. Zachodnia 19, meble, maszyna do szycia.

W dniu 22 września rb. między godziną 8-tą rano, a 4-tą po południu.

- 1) Abramowicz L. Zachodnia 24, meble.
- 2) Abramczyk D. Piotrkowska 8, szafa.
- 3) Apfelbaum Ch. Zakątna 19, meble
- 4) Abramowicz J. Piotrkowska 17, figura.
- 5) Ajzman R. Zawadzka 27, maszyna do szycia.
- 6) Aleksandrowicz Ch. Zawadzka 23, meble
- 7) Adziński R. Zawadzka 17, 2 szafy.
- 8) Apel H. Piotrkowska 3, meble.
- 9) Alebarda A. Piotrkowska 88, tremo.
- 10) Apel J. Wschodnia 49, tremo.
- 11) Abramowicz L. Narutowicza 6, biurko
- 12) Abramson Sz. Południowa 28, czekolada.
- 13) Abramowicz H. Cegielniana 47, meble.
- 14) Adamowiczowa J. Piotrkowska 91, otomana.
- 15) Baum L. Zachodnia 23, meble.

- 61) Bezbroda i S-ka, Gdańska 31 kredens.
- 17) Burakowski M. Zeromskiego 37, meble
- 18) Bejm L. Al. I Maja 53, meble
- 19) Budzyner I. Zachodnia 63, kredens
- 20) Benich J. Gdańska 89, meble
- 21) Brawman B. Skwerowa 7, kredens.
- 22) Besser E. Kilińskiego 41, meble.
- 23) Brzoza W. Wschodnia 45, meble.
- 24) Bratsztajn R. Zakątna 23, kredens.
- 25) Bygelajzer J. Wierzbowa 6, meble.
- 26) Bratsztajn R. Zakątna 23, kredens
- 27) Bugajska L. Cegielniana 9, kasa ogniotrwała
- 28) Biawat M. Cegielniana 11, meble, maszyna do szycia.
- 29) Bände S. Kilińskiego 44, kredens.
- 30) Borsztajn R., Pl. Wolności 7, owoce.
- 31) Brykman A., Zeromskiego 14, produkty żywnościowe
- 32) Baumgarten M. Zeromskiego 33, pół worka cukru.
- 33) Brajthardt M. Zeromskiego 23, szafa produkty spożywcze.
- 34) Braun Z. Traugutta 12, meble, maszyna do pisania.
- 35) Borsztajn M. Traugutta 9, meble.
- 36) Nach E. Zachodnia 53, meble.
- 37) Burakowski D. Narutowicza 24, tremo.
- 38) Bank Ch. Narutowicza 26, meble.
- 39) Braun I. Cegielniana 45, meble pianino.
- 40) Bergman E. L. powa 12, meble, zyrandol
- 41) Biawat R. Kilińskiego 30, meble.
- 42) Brawman B. Skwerowa 7, meble, zyrandol.
- 43) Srajtsztajn Sz. Cegielniana 12, meble.
- 44) Brzoza H. W. Wschodnia 95, meble, kasa ogniotrwała
- 45) Berger Ch. Zielony Rynek 6 kasa ogniotrwała kredens.
- 46) Bratsztajn R. Zakątna 23, meble.
- 47) Bilander J. Piramowicza 14, meble.
- 48) Charman I. Lipowa 12, meble.
- 49) Calel Ch. Cegielniana 23, meble.
- 50) Calke M. Al. I Maja 36, maszyna do szycia, krzesła.
- 51) Chodźko M. Zawadzka 21, meble.
- 52) Cukier J. Al. I Maja 18, meble.

- 33) Cukierman E. Piotrkowska 23, meble
- 34) Cytryn A. Zeromskiego 18, szafa.
- 35) Czajewski T. i J. Al. Kościuszki 41, maszyna do liczenia.
- 57) Chojnacki D. Andrzeja 37, meble, maszyna do szycia.
- 58) Chęciński S. Cegielniana 61, meble.
- 59) Dawidowicz M. Cegielniana 30, szafa.
- 60) Deres Sz. Kilińskiego 77, meble, maszyna do szycia.
- 61) Dessau J. Przejazd 43, szafa.
- 62) Diament A. Kilińskiego 44, meble.
- 64) Dziewięcki J. Narutowicza 41, kredens.
- 65) Dembiński W. Narutowicza 23, meble.
- 66) Dudowski M. Szkolna 21, 2 szafy.
- 67) Dreihorn A. Al. I Maja 14, meble.
- 68) Dorenbusz H. Zakątna 30, meble, maszyna do szycia.
- 69) Działowski M. N. Cegielniana 44, meble.
- 70) Dalig M. Piotrkowska 35, meble.
- 71) Edelsztajn Ch. Cegielniana 11, szafa.
- 72) Edelist Ch. Gdańska 68, meble.
- 73) Erlich G. Zeromskiego 9, szafa, zyrandol.
- 74) Ekersdorf W. Narutowicza 37, meble.
- 75) Elasonowa M. Zachodnia 37, meble.
- 76) Engel H. N. Cegielniana 17, pianino.
- 77) Ehrlich J. Konstakynowska 13, 2 obrazy, meble
- 78) Ekielski F. Piotrkowska 255, 250 kg. cukru.
- 79) Eljasonowa A. Zachodnia 37, otomana.
- 80) Erner M. Gdańska 20, meble.
- 81) Elich R. Zielony Rynek 7, meble.
- 82) Epsztajn A. I. Pomorska 73, meble.
- 83) Eizner W. Piotrkowska 58, przedza
- 84) Eljasonowa M. Zachodnia 37, meble.
- 85) Frydman I. Piotrkowska 88, meble.
- 86) Flek E. Narutowicza 31, meble.
- 87) Friede A. 6-go Sierpnia 33, meble.
- 88) Frajnd M. Cegielniana 54, meble, fortepian.
- 89) rFejman J. i R. Zawadzka 10, meble, maszyna do szycia.
- 90) Freiman I. Pl. Wolności 6, galanterja.
- 91) Frenkel E. N. Cegielniana 66, meble.
- 92) Fuks H. Sienkiewicza 15, meble
- 93) Flaks O. Zawadzka 40, meble.

- 94) Ferster J. W. chodnia 57, 48 szt. towaru
 95) Fogel M. Piotrkowska 56, 400 szt. towaru.
 96) Fuks H. Zawadzka 33, meble
 97) Flaks O. Zawadzka 20 meble.
 98) Grinberg M. I. Al. I Maja 21, meble.
 99) Gutman A. Zachodnia 19, meble.
 100) Grinbaum Ch. Zachodnia 24 meble
 101) Grabowska M. Zachodnia 32 meble
 102) Goldberg Sz. F. Cegielniana 3 meble
 103) Grobelny I. 6-go Sierpnia 29 tokarnia
 104) Gnesin M. Piotrkowska 82 3 zegarki
 105) Gerszt A. 6-go Sierpnia 29 meble
 106) Goldfarb W. Piotrkowska 8 meble
 107) Grawe H. 6-go Sierpnia 3, zegar
 108) Grabowski B. Kopernika 6, pianino meble
 109) Głowińska C. Skwerowa 18, kredens
 110) Galkin A. Gdańska 6 szafa
 111) Gothajl D. Gdańska 18, meble, maszyna do szycia.
 112) Goldsobel F. N. Cegielniana 41 tremo
 113) Groswid A. Wólczańska 63, meble
 114) Goldberg I. N. Cegielniana 10, tremo
 115) Guterman N. Kamienna 2, mydła
 116) Gecowa L. Wschodnia 31, hotel, bormaszyna
 117) Gitis I. Piotrkowska 81, biblioteka.
 118) Gliksztajn J. Cegielniana 5 meble
 119) Roman Górski Kilińskiego 55, obuwie
 120) Grynberg I. Zachodnia 62, szafa
 121) Grynberg I. Zachodnia 62, szafa
 122) Gutman B. Konstantynowska 42, meble
 123) Grimwald D. Kilińskiego 71
 124) Grinberg Sz. N. Cegielniana 7, meble
 125) Gerszon P. Piotrkowska 50, 7 sztuk towaru
 126) Hering P. Zakątna 23, szafa
 127) Hecht B. Zakątna 19, szafa
 128) Halbersztadt D. Andrzejka 31, maszyna do szycia
 129) Herman S. Piotrkowska 22, kredens
 130) Hirsberg J. Szkolna 4, kredens
 131) Hamburger S. Lipowa 20, meble
 132) Hofman S. Nowo Cegielniana 31 meble
 133) Hurwicz S. Wschodnia 70 meble
 134) Helman I. Piotrkowska 29, zegar
 135) Herberg J. Al. I-go Maja 29, szafa
 136) Herszlikowicz Ch. N. Cegielniana 37, kredens
 137) Helberger B. Konstantynowska 54, 4 krzesła
 138) Hofman, Napiórkowskiego 27, meble
 139) Hirsberg i Birnbaum Tow. Akc. Piotrkowska 96, kasa ogniotrwała
 140) Holc 6-go Sierpnia 88, urządzenie biura
 141) Holcowa 6-go Sierpnia 88, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania
 142) Herszkowicz S. Zielony Rynek 3, urządzenie restauracji
 143) Herberg L. N. Cegielniana 64, meble
 144) Herszkowicz S. Piotrkowska 70, manufaktura
 145) Szpiro H. Piotrkowska 66 meble
 146) Joskowicz Ch. Gdańska 90, meble
 147) Jędrzejczak M. Al. I Maja 35, meble
 148) Jakubowicz L. Skłodowa 20, meble
 149) Jaszun M. Piotrkowska 9 szafa
 150) Joskowicz H. Wschodnia 35, szafa
 151) Iskra R. Gdańska 22 meble
 152) Jakubowicz S. Węglowa 10 meble
 153) Jesse J. Al. Kościuszki 11, meble
 154) Jakubiec J. Konstantynowska 26, obuwie
 155) Jaske R. Gdańska 22 meble
 156) Jakubowicz S. Węglowa 10, meble
 157) Krygier St. Konstantynowska 78 kredens
 158) Kamusiewicz G. Zeromskiego 11, meble
 159) Kon B. cia, 6-go Sierpnia 74 400 mtr. towaru
 160) przedza
- 16) Kuźnik W., Przejazd 16, kasa.
 17) Kozuch E. Zawadzka 33, tokarnia.
 18) Królewski J. Al. Kościuszki 11, meble
 19) Krening W. 6 Sierpnia 5 biurko.
 20) Kolczycki N. N. Cegielniana 24 urządzenie sklepowe.
 21) Kryszek E. Narutowicza 24, maszyna do szycia, meble.
 22) Kempński I. N. Cegielniana 12, meble.
 23) Krzyżanowski J. Andrzejka 4, kredens
 24) Kinkier E. N. Cegielniana 4, zegar.
 25) Krygier J. Wschodnia 56, szafa, zegar
 26) Kokotek M. Piotrkowska 88, otomana.
 27) Kohane I. N. Cegielniana 24, kredens.
 28) Kawalek L. Andrzejka 1 86 par obuwia.
 29) Kalmowicz Sz. Cegielniana 25, meble.
 30) Kubaum Sz. Narutowicz 29, szafa.
 31) Kurc C. Cegielniana 44, meble.
 32) Klukas T. Cegielniana 64, meble.
 33) Kargel Szl. Zielona 38, szafa.
 34) Kupferminc D. Piotrkowska 22, blacha
 35) Krygier J. 28 P. Strz. Kan. 37, szafa lustro.
 36) Kenig E. Zeromskiego 32, meble.
 37) Kernbaum J. Piotrkowska 78, urządzenie kantoru, kasa ogniotrwała.
 38) Lewkowicz A. 28 P. Strz. Kan. 21, meble.
 39) Landau R. Piotrkowska 66, kasa ogniotrwała.
 40) Lewkowicz Ch. Cegielniana 12, szafa
 41) Ludkiewicz J. 6 Sierpnia 26, meble.
 42) Lipszyc S. Zachodnia 66, kasa.
 43) Lubiński Z. Skwerowa 6, biblioteka.
 44) Likierman M. Piotrkowska 81, 19 walek, 10 obrusów.
 45) Landau H. Zawadzka 40, meble
 46) Lewkowicz R. Gdańska 31 kredens.
 47) Luksenburg M. Kamienna 18, meble.
 48) Łęczycki M. N. Cegielniana 10, meble.
 49) Lubiński R. Skwerowa 6, kasa.
 50) Lustigman L. N. Cegielniana 7, towary kolonialne.
 51) Landau L. Cegielniana 55, meble.
 52) Lisse E. G. Kilińskiego 50, meble.
 53) Lewak M. Piotrkowska 92, kredens
 54) Lewkowicz N. Gdańska 21, meble.
 55) Lewita S. Piotrkowska 83, kredens.
 56) Lies J. Cegielniana 40 zegar.
 57) Lewandowski A. Cegielniana 24, 8 par bucików.
 58) Liberman N. Cegielniana 42, pianino, meble.
 59) Landau H. Zawadzka 40, patefon.
 60) Lewin L. Zakątna 13, meble.
 61) Lichtenberg B. Piotrkowska 64, urządzenie kantoru.
 62) Lipszyc H. Piotrkowska 37, towary półwełniane.
 63) Mrówka I. Al. I Maja 51, 1 zegar.
 64) Machik W. Gdańska 96, meble.
 65) Masse Sz. Piotrkowska 33, 4 palta
 66) Maller A. Piotrkowska 88, kredens
 67) Maliniak Sz. Kilińskiego 46, 2 szafy
 68) Miętiewicz I. Narutowicza 36, meble
 69) Miętiewicz Abr. Narutowicza 36, meble.
 70) Meizler M. Wschodnia 43, meble.
 71) Morgensztern R. Wschodnia 70, 55 flaszek soku malinowego.
 72) Milrad A. Lipowa 39, szafa, 2 kołdry.
 73) Montlak E. Andrzejka 34, biurko.
 74) Maneli Abr. Cegielniana 3, meble.
 75) Mühle H. Leszno 3, kasa ogniotrwała.
 76) Mejer A. Andrzejka 54, meble
 77) Mühle E. Leszno 3, maszyna przędzalnicza.
 78) Molarow Cegielniana 10, meble.
 79) Nikodemski P. Zachodnia 52, szafa
 80) Nombor J. Andrzejka 33, szafa.
 81) Nasanowicz N. Narutowicza 29, meble
 82) Nosik A. Kilińskiego 27 urządzenie piekarni.
 83) Nowak E. M. Kamienna 4, meble.
 84) Niewieczerzak J. Zamenhofa 29 szafa.
 85) Ordynans B. Zachodnia 34, kredens.
 86) Orenbuch M. N. Cegielniana 24 szafa.
 87) Orbach A. Kamienna 6, meble.
 88) Osowicki H. Andrzejka 11, meble, maszyna do szycia.
 89) Openhajn I. Gdańska 8, kredens.
 90) Orbach M. Cegielniana 51, zegar.
 91) Obodowski H. Skwerowa 15, meble.
 92) Osial M. Południowa 32, meble.
 93) Polakiewicz A. Al. Kościuszki 37, 2 palta męskie.
 94) Palaszewski Fr. Lipowa 33, kredens.
 95) Perlmutter H. B. N. Cegielniana 18 urządzenie składu aptecznego.
 96) Popiełański A. Zamenhofa 30, kredens
 97) Pływacki M. Andrzejka 11, kosmetyki, mydła.
 98) Precel B. Piotrkowska 66, 2 szafy z lustrami.
 99) Pajas D. Andrzejka 29, meble.
 100) Prywin T. Narutowicza 39, kredens
 101) Poznański J. Piotrkowska 90, 1 fotel
 102) Pękalski F. N. Cegielniana 28, meble.
 103) Pik G. Pomorska 92, meble.
 104) Peker M. Piotrkowska 19, meble.
 105) Przytyccy małż. Al. Kościuszki 22, 2 szafy.
 106) Rak M. Zawadzka 12, meble.
 107) Rajtbergier A. Piotrkowska 88, zegar.
 108) Rozenbaum M. Pańska 44, lustro
 109) Rozenfeld M. Sienkiewicza 40, szafa.
 110) Rozensztrauch D. Kilińskiego 44, zegar.
 111) Rozin A. Cegielniana 25, pianino.
 112) Rotkopf M. Kilińskiego 75, owies i otreby.
 113) Rotsztajn Abr. Konstantynowska 13, meble.
 114) Rozes N. Piotrkowska 92, meble.
 115) Rajs Sz. Zielona 33, farby.
 116) Rotbard A. Zeromskiego 45, maszyna do szycia.
 117) Rahl F. Piotrkowska 200, meble.
 118) Radoszycka F. 6 sierpnia 7, pianino meble.
 119) Rotberg Sz. 6 sierpnia 25, meble.
 120) Koblak F. Wschodnia 51, maszyna do szycia, meble.
 121) Rotberg Sz. Gdańska 66, meble.
 122) Rapoport Abr. i Justman Z. Zielony Rynek 7, meble.
 123) Rozenberg M. Wschodnia 45 meble.
 124) Szalek Ch. Zawadzka 33, kredens
 125) Sznajder E. Kopernika 6, meble.
 126) Sztange D. Piotrkowska 83, meble.
 127) Symchowicz Sz., Gdańska 28, meble.
 128) Stejman C., Piramowicza 11, meble.
 129) Szenfeld Abr., Piotrkowska 84, meble
 130) Sztrowajs B., Cegielniana 51, maszyna do cięcia papieru.
 131) Szlam J., Al. Kościuszki 39, meble.
 132) Spółka z ogr. odp. „Bolesław Sznal Srebrnagóra”. Gdańska 40, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania.

w dniu 22 września 1927 r. między godz 9-tą rano, a 4-tą popołudniu.

- 1) Kurc G. Cegielniana 44, meble.
- 2) Kuc M. Szkolna 8, meble.
- 3) Kowalski W. Trębacka 1, meble
- 4) Kinderman H. Andrzejka 12, towary wełniane.
- 5) Kinstler M. Kilińskiego 40, 2 szafy.
- 6) Kinruś Ch. Kilińskiego 49, dwa magle
- 7) Kasman M. Zielona 42, mydło i szproty.
- 8) Krauskorn I. N. Cegielniana 26, meble.
- 9) Knepel M. Andrzejka 4, kredens.
- 10) Kozakiewicz Ch. Cegielniana 8, fortepian.
- 11) Kozakiewicz E. Cegielniana 8 kredens
- 12) Karabanow M. Wschodnia 31, pianino.
- 13) Kon B. cia. 6 sierpnia 74 towary bawełniane.
- 14) Kokot K. Zakątna 35, maszyna do szycia.
- 15) „Kosmos” Fama, Traugutta 5, meble.

— POD PROTEKTORATEM MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU. —

1089—

Dnia 17 września 1927 roku nastąpi w Łodzi otwarcie

Wystawy Ruchomej Próbi i Wzorów Przemysłu Krajowego

od dnia 15-go września do dnia 16 października 1927 roku, **Teren Wystawy Łódzkiej w parku „Helenów” za muje przeszło 15 hektarów. Główne pawilony kryte, przeznaczone na Wystawę obejmują powierzchnię około 3000 metrów.**

Piękny Park i ogród Kwiatowy. — Pierwszorzędna Restauracja.

Problematyka Wini Krajowych i Miodów.

Codziennie Koncert Orkiestry ST. NAMYSŁOWSKIEGO.

Kinematograf Propagandowy.—Radjo-koncerty.—Megafony.—Kioski Handlowe.—Szereg atrakcji.—Pozatem program.—Wystawy przewiduje zabawy ogrodowe, poranki zabawowe dla dzieci, konkursy i t. p. — Przejazdki łodziemi.

PROGRAM WYSTAWY;

I. Przemysł
II. Rzemiosło.
III. Zdobnictwo i Przemysł Ludowy.

IV. Organizacje Państwowe, Społeczne i Komunalne oraz Propaganda Lotnicza Kulturalno-Ośw.

Zgłoszenia przyjmują: w Warszawie: Chmielna 32, telefon 234-50, Wydział Propagandowy Wystawy Ruchomej. Godziny przyjęć od 2—4 pop. i od 6—8 w. W Łodzi: Biuro Parku „Helenów”, tel. 9-32. Łódzka Agencja Wydawniczo-Reklamowa Łódź, Piotrkowska 85.

**Ubiory męskie i damskie obu-
wie i swetry na wypłatę ul.
Piotrkowska 37 III w. I p.
5242-1**

Lokale i mieszkania.

**Plac mebel nakrapiany, ogon
i obcęty zagnaj 3 b. m. odpro-
wadzić Pom. r. s. 28, Sobocin-
ski Nieprawy posiadacz karany
pędzić 5236-1**

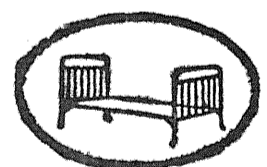
**Przyjmę mężczyznę na miesz-
kanie Kilińskiego 129, m. 6
front I p. 55.4-2**

Różne.

**Instrumenty muzyczne najtaniej
sprzedaje pracownia Instru-
mentów muzycznych Feliksa
Bonywicza. Łódź, ul. Targowa
Nr. 38 cia szafi, nauczyciel i
uczni rabat. 20.9-19**

**Kucharka Pipiowa przyjmuję
na zamówienia pań. oraz masa-
że. Piętro warsa 12k**

**Przyjmę salkę palta, kostium
i myślo szyci. Wykucie fa-
sonów bardzo solidne poług
na nowszej moży. Ceny barzo
niskie. K. Cywiska 6-go sierp-
nia front. I p. 5202-2**

Kółka

**metalowe, materace droższe
wycielane, wózki dziecięce u
mywarki, najdogodniejsi i najtań-
iej w składzie fabrycznym „DOB-
RO-OL” Piotrkowska Nr 76, w
podwórzu. 1189-6**

Kupię okrz mnie

**2 maszyny do pisania
Oferty sub „A, B-10w” do Adm
Rozwoju. 5185-2**

Dr. H. WÓLKOWYSKI

**powrócił.
Zachodnia 57 (Cegielniana 19)
ChOROBY SKÓRY I WENERYZNE
Lecezenie i s. m. p. i wawrowe.
Przyjmuje od 4-9 Dla pań od
4-5 i pół Odziałem poczekal-
nia Tel. 37-70, 502-4**

Państwowa Szkoła Włókiennicza w Łodzi.

Zapis kandydatów na kurs wieczorowy rysunków technicznych i maszynoznawstwa dla rzemieślników przemysłu metalowego i drzewnego kończy się w dniu 15 września, początek wykładów w piątek, dnia 16 września 1927 r. o godz. 7-ej wiecz. punktualnie. 5074

Publiczne ogłoszenia

Nauka i wychowanie

**Prutyrowany nauczyciel przy-
jmuje do egzaminów nau-
czycielskich i dla katechetów w
zakresie ośmiu klas spec. pol-
ski, łec na matematyka i fizy-
ka 8-go Sierpnia 14 w pod-
wórzu. 6036-1**

**Francuski. Długoletnia nauczy-
cielka sz. oł. srebrnych odzie-
la język francuskiego w
kompletach i pojedynczo Al-
ościnażki 3, i piętro 55.0-2**

sprzedaż.

**Na wypłatę. Eleganckie dam-
skie i męskie piaseczki i
swetry kurtkami kilnskiego
w 44. -1**

**Do sprzedania malet w dob-
rym stanie. Braterska 11**

**Na wypłatę. Jedwabne, wel-
niane towary Leon Kubasz
kim kilnskiego 44. -11**

**Na wypłatę Białe płótno fran-
k. kilnskiego 44. -11**

**Na wypłatę. Damski, męski
i dziecięce. pończochy, skarpet
i parasolka. Leon Rubaszkin
Kilnskiego 44. -11**

**Są meble do sprzedania u sto-
lowca, do stolowca i sypial-
nych pokoi ul. Brzezińska 65,
m. 7, F. Watencikiewicz 6242-1**

**Powiązana do sprzedania naprze-
ciwoparku Sławka Cegielnia
na 120. 5236-5**

**Przedam pięć za 1,200 złotych
Szara 14, Wład, w sklepie.
5532-1**

**Do sprzedania czółca resoraa w
dobrym stanie Salsarewiczka
ul. Stolarski. 5296-2**

Kasyno Spółdzielni Urzędników Państwowych, Komunalnych i Społecznych Łódź, ul. Sienkiewicza 40.

**zawiedamia Szanownych Bywalców, IZ Z DNIEM 12
WRZESNIA NASTĄPIŁO OTWARCIE ZIMOWEGO
LOKALU.**
Kuchnia pod zarządem rutynowanego fachowca wydaję obiady od zł. 1,30 do zł. 1,80, kolacje a la carte.
Bufet zapatrzony w doborowe trunki i zakąski.
KONCERT CODZIENNIE od godz. 7.30 do 12 w nocy.
Obsługa solidna. Obsługa solidna.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi, Wydział Gospodarczy, ogłasza niniejszem konkurs na dostawę 5000 centnarów kartofli na zapas zimowy dla instytucji miejskich.
Termin składania ofert do dnia 22 września r. Szczegółowych informacji udziela Oddział Zaciągania, Plac Wolności 14, II piętro pokój 36.
Łódź dnia 12 września 1927 r.
3243 MAGISTRAT m. ŁODZI

Pracownia czapek

przyjmuje obstalunki od Stowarzyszeń, szkół po cenach bardzo niskich. Sporna 2 za Helenowem, dojazd tramw. 4 i 8. Rajpold. 5252-

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr., w tekście 50 gr., za tekstem 25 gr., swycczaję 7 gr., wśród drobnych 10 i nekrologi 30 gr., komunikaty 25 gr., za wiersz milimetrový lub jego ułejęca. Drotne ogłoszenia bezterminowe 5 gr., za wyraz; Gato litery 50 gr.; najtańsze ogłoszenia 50 gr., Drobne ponad 20 wyrazów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronka przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 10 łamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarjuna uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 7-ej w., po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe wychodzenia ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego swwiadczenia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u J. Lachy, w Pabjanicach u p. Katorzkiego ul. Zamkowa, w Warszawie Bracka 5 (Ina. Prasa Polska), w Krakowie Rynek A.—B. (Księgarnia Krzywanowskiego), w Kowie Sadowa 4 (Wotyńska Agencja Prasowa). Adres w poradniku datownie 150; miesięcznie — 2; ul. Artykuły specjalne 60 gr. milimetr.